ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №28

Стенограма пленарного засідання **3** грудня **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №28

Стенограма пленарного засідання 3 грудня 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання двадцять восьме (П'ятниця, 3 грудня 2021 року)

Година запитань до Уряду	4
Виступи запрошених осіб з нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю:	
амбасадора ЮНІСЕФ з питань інклюзії Яніса МакДевіда	25
громадської діячки у сфері захисту прав дітей з інвалідністю та дітей, які перебувають в інтернатах Ліни Дешвар	27
Прийняття рішення про зміну порядку роботи пленарного засідання	29
Заяви депутатських фракцій:	
«Слуга народу»	29
«Європейська солідарність»	30
«Слуга народу»	31
Внесення зміни до календарного плану проведення шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	32
Відхилення проектів постанов про скасування рішення Верховної Ради України від 30 листопада 2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень»	»33
Оголошення запитів народних депутатів України	48
Виступи народних депутатів з різних питань	57
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМЕ

Зал засідань Верховної Ради України З грудня 2021 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради! Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати їх разом до кінця реєстрації, тобто до появи результатів на табло.

Шановні депутати, готові реєструватися? Прошу зареєструватися.

У залі зареєструвалися 125 народних депутатів. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати! Україна щороку 3 грудня разом із світовою спільнотою відзначає Міжнародний день людей з інвалідністю, який проголошений Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй у 1992 році. Цей день покликаний привернути суспільну увагу до проблем людей з інвалідністю, до захисту їхніх прав, гідності та благополуччя.

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени Кабінету Міністрів. Давайте привітаємо (Оплески).

Відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України у п'ятницю з 10 години проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні Погоджувальної ради було ухвалено пропозицію депутатських фракцій і груп про заслуховування на «годині запитань до Уряду» інформації Кабінету Міністрів України про обороноздатність України у 2021 році: безпекові підсумки року і перспективи.

Шановні колеги, пропонується такий порядок проведення «години запитань до Уряду»: доповідь міністра оборони з визначеної тематики — до 20 хвилин, відповіді доповідача на запитання від депутатських фракцій і груп — до 21 хвилини, відповіді Прем'єр-міністра та членів уряду на запитання народних депутатів України — до 20 хвилин.

Заперечень немає. Тоді, шановні колеги, на трибуну для доповіді запрошується міністр оборони Олексій Юрійович Резніков. Будь ласка, Олексію Юрійовичу (Оплески).

РЕЗНІКОВ О.Ю., *міністр оборони України*. Шановний пане Голово, шановний пане Прем'єр-міністре, члени уряду, шановні народні депутати!

Завтра виповниться місяць, як мене було призначено на посаду міністра оборони. Ці 30 днів разом з командою ми проводили аналіз поточної ситуації, формували план оперативних заходів до кінця цього року та визначали пріоритети на 2022 рік. Після 6 грудня в офіційних засобах масової інформації Міністерства оборони буде оприлюднено матеріали, в яких ми докладно розкриємо основні кроки щодо найважливіших напрямів.

Суть наших планів зводиться до двох тез.

Перше. Міністерство оборони має стати однією з найкращих корпорацій України з точки зору ефективності управління, а Збройні Сили — одним з найкращих роботодавців.

Друге. Ми повинні перейти від тактичних рішень до системного розвитку фундаментальних спроможностей Збройних Сил.

Я хотів би сьогодні зупинитися на такому. За 30 днів на цій посаді сім днів я разом з Головнокомандувачем Збройних Сил України паном Валерієм Залужним відвідував наших воїнів у зоні проведення операції Об'єднаних сил та на півдні України, щоб на власні очі побачити ситуацію там, де є найбільша загроза.

Вісім днів я перебував у відрядженні, у тому числі з візитами до Сполучених Штатів Америки та Ізраїлю, і все це вийшло надзвичайно змістовно. Крім цього, спілкувався з міжнародними радниками і партнерами в різних форматах.

Ми мали кілька днів інтенсивної роботи з профільним комітетом. Я хочу подякувати голові комітету Олександру Завітневичу і всім членам комітету за дуже конструктивну взаємодію.

Так само я дякую Міністерству фінансів, нам вдалося успішно пройти робочу ситуацію і вчасно перерахувати грошове забезпечення та бойові нашим військовим. Все це дало змогу поглянути на стан справ під різними кутами і комплексно.

Щодо безпекової ситуації.

Перше. Наше бачення чергових приготувань Російської Федерації збігається з оцінками іноземних партнерів, розвідки взаємодіють дуже інтенсивно. Єдина відмінність — у сприйнятті. Для нас ця війна триває майже вісім років, і ми вдячні нашим партнерам, які почали говорити про російську агресію і загрозу відкрито, проте коли її зафіксовано і визнано ними, ми пропонуємо сконцентруватися на формуванні спільної відповіді.

Росія впродовж року застосовує тактику своєрідних хвиль. Відбулася концентрація військ неподалік наших кордонів, потім особовий склад відводився у місця постійної дислокації, а техніка залишалася. Це дає змогу противнику скоротити час на розгортання. У квітні та вересні цього року Росія стягувала до наших кордонів понад 50 батальйонних тактичних груп. Зараз навколо України та в тимчасово окупованому Криму в постійній готовності перебуває 41 батальйонна тактична група, з яких 33 — на постійній основі, вісім — додатково перекинуті до Криму. Сумарна кількість військ на території Російської Федерації,

а також на тимчасово окупованих територіях, які можуть бути задіяні для ескалації, сьогодні оцінюється в 94,3 тисячі осіб.

У Росії стартував зимовий навчальний період, противник уже розпочав навчання поблизу України, активізував свою розвідку, перевіряє зв'язок та здійснює заходи з маскування. Протягом минулого тижня відбулося посилення танками та бронетехнікою угруповань у Брянській та Смоленській областях. У разі входження двох великих десантних кораблів Балтійського флоту Середземного та Чорного морів до Чорного моря їх загальна кількість у регіоні збільшиться до дев'яти. Разом з катерами це дасть змогу противнику одночасно перекидати до 3 тисяч військовослужбовців і до 250 одиниць бойової броньованої техніки. Це свідчить про збереження рівня напруженості в Азово-Чорноморському регіоні. За цими маневрами спостерігаємо не тільки ми, і тому жодних сюрпризів не буде. Навпаки, наші військові зміцнюють напрями з найбільшими ризиками.

Друге. Наша розвідка аналізує усі сценарії, включно з найгіршими. Вона відзначає, що вірогідність масштабної ескалації з боку Росії існує. Найбільш вірогідним часом досягнення готовності для ескалації буде кінець січня. Наголошую, ескалація є вірогідним сценарієм, але не обов'язковим, і наше завдання — відвернути його. Чим краще ми спрацюємо самі і разом з нашими партнерами, тим меншою буде загроза ескалації. Спосіб — зробити ціну можливої ескалації неприйнятною для агресора. Україна найбільш зацікавлена у політично-дипломатичному сценарії врегулювання, жодних силових провокацій з нашого боку в принципі бути не може. Водночає шлях умиротворення агресора не розглядається, у разі потреби Україна дасть відсіч.

Третє. Противник уже застосовує серію невійськових заходів: інформаційних, економічних, енергетичних тощо. Його мета — спровокувати внутрішню дестабілізацію, яка послабить нашу оборону.

Так само після де-факто аншлюсу Білорусі в нас з'явилася додатково понад 1 тисяча кілометрів кордону, який потрібно захищати, особливо в зимовий період. Ми розуміємо ці ризики і готуємося. Під координацією РНБО вже відпрацьовано алгоритм взаємодії усіх силових структур на випадок можливої гібридної атаки мігрантами з території Білорусі, армія буде готова виконати свою частину роботи, якщо рівень загрози зростатиме.

Паралельно ми ведемо інтенсивні консультації з міжнародними партнерами. За цей місяць я спілкувався з міністрами оборони Сполучених Штатів Америки, Великої Британії та Ізраїлю. Сьогодні запланована розмова з канадським колегою, наступного дня — зустріч з трьома європейськими міністрами оборони, невдовзі робота у форматі «Квадрига» з Туреччиною.

Ми говоримо про конкретні, швидкі й наочні кроки, публічні й непублічні. Усі партнери, з якими я вже спілкувався, висловлюють повну підтримку України. Зокрема, вчора Рада Європейського Союзу ухвалила рішення про посилення практичної співпраці з Україною в рамках Європейського фонду забезпечення миру. ЄС виділить 31 мільйон євро для наших шпиталів, а також для посилення наших інженерних кібер і логістичних спроможностей.

Колеги, це прецедент: рішення надати практичну допомогу саме для оборони на рівні ЄС у такому форматі приймається вперше. Вчора я зустрічався з Главою представництва ЄС в Україні паном Матті Маасікасом і висловив йому вдячність і євроспільноті за підтримку України.

Підсумовуючи цей блок, хочу сказати, що ситуація у Збройних Силах стабільна, бойовий дух наших захисників і захисниць високий, армія майже на 95 відсотків вакцинована від COVID-19, наші воїни готові виконувати свій обов'язок, а нам лише треба їх підтримати.

Стосовно виконання плану оборонних закупівель. Станом на 1 грудня Держказначейством обліковано зобов'язань по ДОЗ на 19,5 мільярда гривень, а заплановано 23,1 мільярда, що становить майже 85 відсотків плану. До кінця цього року ще майже чотири банківських тижні, ми вживаємо всіх заходів, щоб максимально ефективно використати ті кошти за призначенням.

Ми також розбираємо причини, які заважали нам протягом року діяти ритмічно. Один із чинників — це був перший рік дії нового Закону «Про оборонні закупівлі» і не вистачало необхідних підзаконних актів. Через низку обставин не було залучено потенціалу державних гарантій. Під час розгляду в комітеті я побачив, де можна підвищити якість планування на рівні виконавців, ми це взяли в роботу, і дякую комітету за ілюстрацію, демонстрацію та допомогу. Усі оборонні закупівлі будуть просіюватися через призму розвитку фундаментальних спроможностей Збройних Сил і забезпечення боєготовності їх підрозділів.

Серед пріоритетів – ракетна програма і розвиток спроможності флоту. Ми переходимо до практичної стадії будівництва двох військово-морських баз у Бердянську та Очакові та інших контрактів у рамках домовленостей із Сполученим Королівством.

Зараз за окремими позиціями ДОЗ ми бачимо змагання деяких лобістів. Є приклади, коли десятиліттями фінансувалися виробництва чи розробки без чіткого розуміння, який результат буде отримано і чи буде взагалі він актуальним. Такі речі ми будемо припиняти, щоб сконцентрувати ресурси на тому, що, дійсно, необхідно і має перспективу. Розраховуємо на тісну співпрацю з Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості.

Тепер стосовно результатів за рік і планів. Минулого тижня разом з Головнокомандувачем ми були присутні на нараді в Одесі, присвяченій результатам діяльності Збройних Сил за 2021 рік. Перед цим на полігоні «Широкий лан» ми спостерігали за застосуванням українських «байрактарів» та українських «джавелінів». З деталями ми ознайомимо профільний комітет, оскільки там є достатньо прикладні речі.

Щодо Міністерства оборони. За поточний рік моїми колегами було зроблено чимало для зміцнення обороноздатності: сформовано пакет базових документів оборонного планування, підписано важливу Рамкову угоду про співробітництво із Сполученими Штатами Америки, укладено Угоду з Великою

Британією про залучення 1,7 мільярда фунтів на розвиток флоту. Є напрацювання, які ми зараз підхоплюємо і наповнюємо змістом.

Разом з тим є кілька напрямів, де я вважаю своїм завданням посилити роботу. У понеділок ми відзначатимемо 30 річницю заснування Збройних Сил України. Три чверті своєї новітньої історії наша армія існувала в режимі демонтажу, який переривався кількома спробами провести реформи, і чверть історії іде війна. З одного боку, є проблеми, які накопичувалися десятиліттями, запрограмовані ще в радянські часи, а з другого — є наслідки того, що під час війни доводилося приймати нагальні рішення для порятунку ситуації. Зараз стоїть завдання продовжувати зміни у воюючій армії, надати цим процесам системності. Я відзначу шість позицій.

Перше. Реалізацію оборонної реформи для перетворення Міноборони на ефективний цивільний орган влади, який формує політику, а також здійснює військово-політичне та адміністративне управління Збройними Силами і забезпечує цивільно-демократичний контроль.

Найближчим часом я планую затвердження нової структури міністерства, в якій на функціональному рівні будуть відображені найголовніші напрями: стратегія, управління фінансовими ресурсами, забезпечення і логістика, озброєння, цифрова трансформація, розвиток людського капіталу, потенціалу, міжнародне співробітництво і комунікації.

Уже розпочалася поступова демілітаризація посад у міністерстві, військові будуть сконцентровані у Генеральному штабі. До кінця року заплановано створення п'яти міжструктурних комітетів, які дадуть змогу підвищити ефективність прийняття рішень. Це імплементація принципів НАТО на основі рекомендацій наших стратегічних радників.

Ми ще не досконалі, але ми змінюємося і певні зрушення вже ϵ . Наприклад, профільний комітет уже схвалив проект рішення щодо допуску іноземних підрозділів для участі в навчанні. Скоро цей документ, указ Президента, внесуть на розгляд залу, а минулого разу це рішення було схвалено наприкінці січня. Зараз ϵ можливість ухвалити його вчасно. Я вас прошу підтримати.

Друге. Серед першочергових заходів — побудова ефективної, прозорої системи закупівель. Ми плануємо створити в Міністерстві оборони аналог Агентства НАТО з питань підтримки та закупівель на кшталт NSPA. Структурно воно міститиме частину, яка здійснюватиме закупівлю товарів, робіт та послуг оборонного призначення, а також частину, яка відповідатиме за забезпечення харчування, паливо, речове забезпечення тощо.

Третє. Пріоритетом є комплексна цифрова трансформація сектору оборони. Йдеться про запровадження Міністерством оборони системи IRP для управління ресурсами і бізнес-процесами в міністерстві.

Протягом року ми плануємо запустити процес тотальної інвентаризації всього оборонного сектору, що стосується і майна, і кадрів, і інших ресурсів. Керувати однією з найбільших воєнних організацій в Європі без відповідних даних — це нонсенс.

Щодо Збройних Сил. Ідеться про розгортання автоматизованих систем управління стратегічного, тактичного, галузевого рівнів. Це питання давно перезріло, і ми будемо вирішувати його максимально оперативно. З цього приводу в нас повний консенсус з Головнокомандувачем паном Валерієм Залужним.

Четверте. Кадрова реформа. Ми працюємо над тим, щоб підвищити грошове забезпечення нашим воїнам, але механічне збільшення виплат без зміни підходу в роботі з кадрами не розв'яже існуючої проблеми і на це не вистачить ніяких грошей. На перший план має вийти прозора система управління кар'єрою військового, яка прив'язана не до посади, а до військового звання. Так само до військового звання буде прив'язано базову ставку грошового забезпечення. Одночасно буде переглянуто штатно-посадові категорії, щоб роботу лейтенантів чи капітанів не виконували полковники.

Ми будемо поступово підвищувати грошове забезпечення, щоб зробити оплату праці військових конкурентною в цілому по економіці. Мета — справедлива, зрозуміла система, яка дасть змогу залучати найкращих.

Впровадження цієї реформи триватиме не менше трьох років, але ми повинні її розпочати, адже викликом ϵ не тільки військова загроза з боку Росії, за кілька років постануть серйозні демографічні виклики, і ми маємо готувати відповідь уже зараз. У тих, хто займатиме мо ϵ нинішн ϵ чи ваші крісла років через п'ять, просто вже не буде часу на підготовку.

П'яте. Системне управління фінансовими ресурсами. Дякую парламенту за врахування пропозицій Міноборони до другого читання Державного бюджету. Обсяг видатків порівняно з першим читанням збільшено на 2,5 мільярда гривень, і це дасть змогу гарантувати людям ритмічну виплату грошей і деякі підвищення.

Разом з державними гарантіями обсяг ресурсу для Міноборони становитиме понад 148 мільярдів гривень. Це найбільший бюджет Міністерства оборони за всю історію незалежної України. Водночас у бюджеті наступного року частка видатків загалом на оборону хоч і становить близько 3 відсотків ВВП, але це не вирішує важливих завдань. Понад 70 відсотків ресурсу Міноборони йде на утримання. Бойова підготовка та озброєння фінансуються на 15-20 відсотків потреби, і це тягнеться не один десяток років.

Ми зробимо все, щоб підвищити ефективність використання коштів, зокрема щоб знайти внутрішні резерви. Одразу після призначення я запросив Державну аудиторську службу для здійснення комплексної перевірки.

Так само в плані на найближчий період запуск енергоаудиту оборонного сектору, але без збільшення бюджетних видатків і зміни їхньої структури ми нашу армію не переозброїмо. Тому протягом 2022 року ми хочемо розпочати діалог з парламентом про структурні зміни в забезпеченні армії і щоб у бюджеті на 2023 рік це вже знайшло своє відображення.

Шосте. Потрібна нова якість військової дипломатії. Аташе з питань оборони військово-технічного представництва отримують чіткі завдання для країн перебування. За інерцією ми просимо про якісь точкові речі — і отримуємо те, що

дають, а не те, що нам потрібно. Мета — розвивати фундаментальні спроможності найперше в повітрі, на морі, у кіберпросторі, у сфері радіоелектронної боротьби тощо. Ми аналізуємо існуючі домовленості, щоб вони не конфліктували з нашими потребами і між собою.

Окремо треба відзначити питання взаємодії з НАТО. Я вже говорив, що хочу зробити акцент на інтеграції де-факто. Стандарти альянсу і взаємодія нам цікаві, тому що вони дають переваги, і це стосується не лише сектору оборони. Річна програма містить багато політичних, економічних питань. Як тільки ми поставимося до цього як до потреби внутрішнього вдосконалення, нам буде простіше вести діалог з партнерами.

За низкою напрямів кінцевих відповідей ще немає. Найперше — це забезпечення військових житлом. Історія з наданням житла у власність після певного терміну вислуги вже не працює, її треба припиняти. У нас понад 40 тисяч тих, кому держава винна квартири. Це снігова куля. Чергу треба проаналізувати і поступово виконати ці зобов'язання, але від цієї практики треба якнайшвидше відмовлятися.

Акцент має бути зроблений на двох речах. Перше – адекватне забезпечення штатно-посадовим житлом під час служби. Друге – накопичувальні програми, які створюють для військового можливість у певний момент придбати власне житло за дієвого сприяння держави: у форматі пільгової іпотеки, компенсації, лізингу та інших форм. Ми обраховуємо різні моделі, дивимося сьогодні на реальні можливості Міністерства оборони і запропонуємо пакет рішень. Потрібно кілька місяців, адже питання чутливе, рішення має бути зваженим.

Буде також відпрацьована оптимальна модель організації територіальної оборони національного супротиву, щоб оборона була, дійсно, всеохоплюючою.

Шановні народні депутати, як уже було згадано, 6 грудня ми відзначатимемо 30 річницю створення Збройних Сил України. Ворог нам показав, навіщо потрібна армія і що буває, коли про неї не дбаєш. Не кожна нація має такий привілей, як своя армія. Недарма армія — це символ державності і держави як такої, суверенної, незалежної. Модернізація армії — це захист права на власну державу і права обирати майбутнє для нащадків. Міністерство оборони і Збройні Сили України готові до виконання покладених на нас завдань. Я закликаю весь український парламент до співпраці.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую, Олексію Юрійовичу.

Шановні народні депутати, переходимо до запитань до міністра оборони України від депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на запитання. Нагадую, що на це відводиться до 21 хвилини. Будь ласка.

Слово надається народному депутату України Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.€., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане міністре, ми бажаємо вам успіху на цій відповідальній посаді. У непростий час ви прийшли на цю посаду, але були часи й гірші. Я маю три запитання.

Перше. Міністр закордонних справ публічно заявив в одному з інтерв'ю, що двері для України в НАТО зачинені. Як ви це прокоментуєте?

Друге. Чи ϵ ще заборгованість військовослужбовцям по всіх виплатах, які були раніше?

Третє. Скажіть в абсолютних цифрах, на скільки наступного року зросте грошове утримання військовослужбовця і скільки як мінімум отримуватиме за контрактом молода людина, яка прийшла на службу?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дуже дякую за запитання. Відповім коротко.

Перше. Прийняття рішення щодо вступу України в НАТО матиме політичний характер, це політичне рішення всіх країн Альянсу. Ви знаєте, що в Альянсі немає на сьогодні злагоди з цього приводу. Є деякі країни, які продовжують дотримуватися тактики don't provoke Russia. Але нам потрібно не чекати і бути готовими до вступу де-факто, а де-юре відбудеться тоді, коли буде наш з вами день.

Друге, щодо боргу. Станом на сьогодні заборгованості немає, але, звісно, вона може з'явитися, і ми працюємо над тим, щоб цього не сталося. У нас повна взаємодія, співпраця з міністром фінансів паном Сергієм Марченком. Думаю, що ми не будемо доводити до повторення таких казусів.

Третє. Наскільки зросте повністю грошове утримання, я вам зараз не зможу сказати, тому що маємо прораховувати можливості державного бюджету. Але сьогодні солдат у середньому отримує 10 тисяч 200 гривень, а середня мінімальна можливість заробляти 14 тисяч 300 гривень, тому має мінімальне завдання — на 30 відсотків збільшити і по сітці вгору таку можливість.

Для того щоб це відбулося в наступному році, треба додатково 18 мільярдів гривень. На жаль, на сьогодні в державному бюджеті такого ресурсу немає, тому ми будемо шукати компромісні рішення і, як я сказав, протягом трьох років вибудуємо зрозумілу, прозору модель, а найголовніше — справедливу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Фріз Ірині Василівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Пане міністре, я так розумію, що якщо ви не налаштовані підвищувати матеріальне, грошове забезпечення солдатів на наступний рік, то відповіді щодо погашення заборгованості за цей рік, яка станом на сьогодні становить уже 2 мільярди 325 мільйонів гривень, у вас також не буде.

Крім того, я хотіла б отримати від вас відповідь на питання щодо оцінки державного оборонного замовлення. У якому воно зараз стані? Як ви його оцінюєте? Скільки нових контрактів на постачання армії було укладено станом на 1 листопада і скільки в процентному відношенні цих контрактів виконується цього року?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую. Не знаю, чому ви зробили висновок, що я не налаштований на підвищення. Я щойно відповідав колезі на це запитання і у своїй промові сказав, що один з ключових пріоритетів — саме підвищення грошового забезпечення і вирівнювання його до ринкових умов, що Збройні Сили будуть одним з найкращих роботодавців. Я так розумію, це був ваш коментар.

У своєму виступі я чітко сказав, що на сьогодні на 85 відсотків за зобов'язаннями, які на обліку в Держказначействі, вже виконано державне оборонне замовлення. У нас ще залишається чотири банківських тижні, щодо яких ми плануємо повністю закрити всі плани, закладені в ДОЗ. Ми в тісній співпраці з профільним парламентським комітетом, і будь-які зміни до ДОЗ, навіть якщо вони негативного характеру, ми узгоджуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили, так?

Кулініч Олег Іванович, група «Довіра». Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Доброго ранку, шановні колеги! Шановний Олексію Юрійовичу, запитання такого плану. Україна перебуває в стані війни вже восьмий рік. Зараз ми бачимо чергове загострення на сході нашої держави, бачимо збільшення російських збройних сил, російських угруповань на кордонах нашої держави, і в цьому контексті вкрай необхідна сучасна, нова система протиповітряної оборони нашої держави,

розвал якої почався ще з 2012 року. На озброєнні перебувають старі літаки, зенітно-ракетні комплекси ще радянських часів.

Як ви вважаєте, що необхідно нам для того, щоб у цій ситуації створити потужну сучасну систему протиповітряної оборони, яка вкрай необхідна в цих реаліях?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дуже дякую за запитання. Дві речі. Перше. Це пріоритет, і тому ми говоримо про ракетну програму, вона виписана до 2032 року. Звісно, на це потрібні кошти, але ми приймаємо рішення за деякими напрямами з нашими партнерами, і один з контрактів зі Сполученим Королівством передбачає саме вирішення одного з цих завдань. Але основна ставка має бути на український оборонно-промисловий комплекс, який здатний виготовляти сучасні і ракети, і зенітно-ракетні комплекси.

Я вчора вже мав одну зустріч з керівником нашого провідного підприємства КБ «Луч» паном Коростельовим. Ми обговорювали, що держава повинна інвестувати у власний військово-промисловий комплекс для того, щоб ми були абсолютно незалежні навіть від наших дружніх партнерів. У нас має залишатися своя стратегічна незалежність, ми працюємо над тим. Головна потреба — це велика сума грошей, і тут я сподіваюся на підтримку парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, слово надається народному депутату Костенку, фракція «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Доброго ранку! Пане міністре, надзвичайно важливим на сьогодні є процес стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони, однак у нас виникла прогалина, оскільки втратила чинність Державна програма розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року. Тож поясніть, будь ласка, на якому зараз етапі стан підготовки цієї програми до 2025 року. Це перше питання.

Друге питання. Президентом 26 серпня було підписано указ про створення кібервійськ. Ми розуміємо, що це в перспективі може бути однією зі зброй стримування для нас і для цього потрібно прийняти закони у Верховній Раді. Тому на якому зараз етапі процес створення важливих для України кібервійськ?

І останнє. Скажіть, то ми застосовували «джавеліни» на фронті чи ні? Бо суспільство питає.

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за запитання. Перше, щодо програми і стратегії. Ми трохи затрималися, це правда. Місяць тому вона мала б уже бути запропонована для початку профільному комітету, але у зв'язку з тим, що оновлено

дві команди, ми відпрацьовуємо з Офісом, з Генеральним штабом і з Головно-командувачем. Головнокомандувач уже підписав свою частину, вона вже надійшла до мене в міністерство. Я думаю, протягом тижня ми її зробимо для вас, для комітету доступною.

Щодо створення кібервійськ. Абсолютно чіткий план, і я під час усіх своїх візитів і на всіх зустрічах обговорював з нашими дружніми партнерами їх допомогу з цього приводу, тому що вони теж зазначають, що кіберзагроза — одна з п'яти головних загроз з боку нашого недружнього сусіда. На сьогодні, оскільки це складова Збройних Сил, ми так само з Головнокомандувачем і з Генеральним штабом відпрацьовуємо саме структуру і прийдемо до вас з проектом відповідного законодавчого врегулювання. Це один з п'яти пріоритетів. Це друге.

Третє. Я скажу так: ми не порушуємо Мінських домовленостей, ми не атакуємо в зоні проведення операції Об'єднаних сил. У разі якщо ворог, окупаційні війська здійснюють порушення режиму тиші, вбивають наших військових, ми попереджаємо через режим СЦКК, через СММ ОБСЄ про те, щоб вони припинили порушення Мінських домовленостей, режиму тиші. Якщо цей механізм не спрацьовує, Збройні Сили, користуючись статтею 51 Статуту ООН щодо права на самозахист, застосовують усі необхідні сили та засоби і дають відповідь відразу.

Як приклад, ви знаєте всім відомий факт, коли ми були змушені застосувати «байрактар» з одним чітким пострілом по відповідній гарматній установці. За даними нашої розвідки, сьогодні в окупаційних військах уже бояться записуватися на контракт і служити на таких установках. Вони розуміють, чим це може завершитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Олександру Сергійовичу Колтуновичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Пане Голово, я прошу передати слово Анатолію Петровичу Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане міністре, український народ сплачує вже практично 7 чи 8 років збір на армію в розмірі 1,5 відсотка. За моєю інформацією, левова частка цих грошей іде на покращення добробуту керівництва самого апарату міністерства.

Чи готові ви разом з Рахунковою палатою провести перевірку цільового використання цих коштів та прозвітувати перед Верховною Радою та українським народом, за що вони платять?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за запитання. Ще раз нагадаю, у своїй промові я сказав, що один з перших листів, який я підписав, — це звернення до Державної служби аудиту з проханням провести перевірку. Це перше.

Друге. На сьогодні здійснюється пряма комунікація з Рахунковою палатою, ϵ певні матеріали, зроблені ще до того, як я був призначений за рішенням парламенту на цю посаду. Тільки-но ми проаналізуємо, що там ϵ , а там, дійсно, багато цікавого, я буду готовий звітувати відкрито і публічно перед українським парламентом, а в його особі і перед українським народом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Батенку Тарасу Івановичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановний пане міністре, з великою повагою до вас ми уважно прослухали вашу доповідь, але все-таки досить мало почули про ситуацію на кордоні.

У мене запитання, яке лунає з усіх телеканалів і з усіх стрічок новин. Світ з великою пересторогою ставиться до ситуації, яка склалася сьогодні на кордоні. Ви не так давно казали, що вважаєте, що ця ситуація не настільки загрозлива, як описується. Буквально вчорашні заяви Блінкена і Столтенберга говорять про трохи інше, різночитання так само з керівником Головного управління розвідки паном Будановим. У мене запитання: чи ваша позиція помінялася і наскільки це серйозно? Це перше запитання.

Друге запитання. Якою мірою міністерство готується до залучення резервістів в особливий період без мобілізації, якщо нам, справді, доведеться чекати серйозного загострення на фронті в січні наступного року?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Я дуже дякую, але маю зробити одне уточнення. Є помилкове сприйняття моєї позиції у зв'язку з тим, що відео мого інтерв'ю пані Мирославі Гонгадзе під час перебування у Вашингтоні подивилися не всі, а роздруківку почитали багато хто. Але вона помилилася, за що вибачилася.

На відео вона мене запитала, чи вірю я в те, що росіяни зможуть захопити Україну, що Україна буде повалена і програє в цій війні. Я сказав, що я в це не вірю, і пояснив чому. А в роздрукованому варіанті чомусь написали: «Вірите ви в те, що Путін піде у наступ?» — і взяли мою відповідь: «Я не вірю». Тобто тут

різночитання, і на сайті Міністерства оборони ми про це написали. Пані Мирослава Гонгадзе публічно вибачилася і виправила цю історію. Тому з усіма оцінками ми збігаємося.

Єдине, я ще раз повторюю, що я не маю права як міністр оборони сіяти паніку, так само Головнокомандувач. Тому я закликаю всіх вас: $keep\ calm$, будьте спокійні, зважені, ми готові до відсічі. Якщо ми будемо панікувати, то програємо морально. А ми переможна нація, ми маємо переможні Збройні Сили. Не потрібно бути у стані ейфорії, але не треба бути і в стані паніки. Ми всі ризики зважуємо і, повірте, на всіх рівнях. Я просто не можу вам розказати в деталях про певні консультації, які я провів на рівні міністрів оборони, але їх реакція буде дуже жорсткою проти агресора, і в нас є домовленість, що вони це робитимуть на випередження, а не потім, і Кремлю це донесено досить артикульовано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Кузнєцову Олексію Олександровичу, фракція «Слуга народу».

КУЗНЄЦОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 106, Луганська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Вікторії Кінзбурській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Кінзбурська. Будь ласка.

КІНЗБУРСЬКА В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 171 Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку! Фракція «Слуга народу», місто Харків. Пане міністре, у мене до вас два запитання.

Перше запитання. Для запуску оборонних закупівель нам потрібен реєстр виробників, без цього ДОЗ буде під загрозою. Яка ситуація щодо цього питання?

Друге запитання, яке здебільшого цікавить жителів Харківської області. В Україні за період до 2019 року було знищено низку арсеналів. Чи проведено розслідування і яка ситуація з відновленням?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Вибачте, не почув першого запитання.

Щодо другого запитання про склади. ε дві складові: перевірка, чому це сталося, цим займаються відповідно ДБР та інші правоохоронні органи, але ε декілька ключових речей, на які звернули увагу члени профільного комітету, коли

я з ними знайомився, — це будівництво нових складів або їх трансформація. Є деякі сумнівні контракти, за якими робота не завершена, є кримінальні справи. Ми разом з правоохоронними органами перевіряємо стан виконання робіт. Але я гарантую, що ці склади ми добудуємо, а винуватці, які вкрали гроші, сядуть у тюрму, це точно.

Тут ще – не пасивна роль засобів масової інформації. Я спілкувався з деякими журналістами-розслідувачами, тому, думаю, невдовзі ми отримаємо правду.

Перше запитання я не почув. А, щодо реєстру. Ми співпрацюємо з Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості і взаємодіємо з новим міністром паном Павлом Рябікіним. Попередньо я отримав інформацію, що в січні має бути завершена робота щодо цього реєстру. Дійсно, за новим законодавством плануванням займається Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості, а замовником є Міністерство оборони в інтересах Збройних Сил, тому цей тандем у нас гарантований, по суті, ми маємо триматися за руки разом з профільним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, ми завершили запитання до міністра оборони. Дякую вам, Олексію Юрійовичу. Прошу, займіть своє місце (Оплески).

Шановні колеги, переходимо до запитань до Прем'єр-міністра України та членів уряду від народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися на запитання.

Слово надається народній депутатці України Савчук Оксані Василівні, позафракційній. Будь ласка.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», Прикарпаття. У мене дуже важливе запитання і вкотре до Прем'єр-міністра Дениса Шмигаля.

Дивіться, у нас склалася ситуація, яка тягнеться вже роками, щодо екологічних викликів. Сьогодні таким екологічним викликом на Прикарпатті є Бурштинська ТЕС. Нещодавно там сталася велика аварія, від якої постраждали чотири людини. Працівники бояться йти на роботу, тому що не відчувають, що вони мають безпечне місце праці.

Але, Денисе Анатолійовичу, уже два роки діє нова влада. У мене ключове питання: чому ніхто за останніх два роки не допустив державну інспекцію на це виробництво? Саме тому прорвало котел і постраждали люди. Як наслідок, можливо, є велике екологічне забруднення повітря.

Як ми будемо спільно розв'язувати ці проблеми, які сьогодні турбують...

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністра України*. Дякую за ваше важливе запитання щодо техногенної, або технологічної, аварії на Бурштинській ТЕС. Там, дійсно, був прорив труби в котлі. Це ніяк не пов'язано з допуском екологічної інспекції на територію підприємства. На жаль, постраждали четверо працівників, двоє перебувають у важкому, але стабільному стані, двоє — в стані середньої тяжкості. Міністерство контролює стан цих людей. Ці всі речі нам відомі і перебувають на контролі уряду та міністра особисто.

Щодо допуску екологічної інспекції я передам слово тимчасово виконуючому обов'язки міністра захисту довкілля та природних ресурсів для того, щоб він прокоментував цю ситуацію. Прошу пана Стрільця прокоментувати.

СТРІЛЕЦЬ Р.О., *тимчасово виконуючий обов'язки міністра захисту довкілля та природних ресурсів України*. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Шановні депутати, питання недопуску Державної екологічної інспекції до перевірок з'явилося не сьогодні, це, дійсно, системна проблема, над якою працює міністерство.

Хочу сказати, що у Верховній Раді України є законопроект № 3091, який покликаний розв'язати багато системних проблем у сфері роботи Державної екологічної інспекції. Я дякую тим народним депутатам, які проголосували за нього в першому читанні, і дуже сподіваюся на те, що за короткий термін цей законопроект потрапить до залу в другому читанні і більшість таких проблем буде розв'язано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Прощуку Едуарду Петровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ПРОЩУК Е.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 85, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олексію Леонову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Леонов. Будь ласка.

ЛЕОНОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 135, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Місто Одеса. Доброго ранку, шановні колеги! У мене запитання до Прем'єр-міністра.

Учора ми прийняли бюджет країни, в якому, на жаль, зовсім не приділили уваги нашим митникам. За цим рішенням заробітна плата митника у наступному році буде менша майже на 1 тисячу гривень, ніж у цьому році. Я вже мовчу про

необхідний розвиток цієї структури. Чи планує Кабінет Міністрів якісь додаткові програми або резерви для фінансування заробітної платні митників?

Друге запитання до міністра молоді та спорту. Вадиме Марковичу, я вас офіційно запрошую на відкриття спортивного комплексу «Олімпієць» в Одесі. Завдяки вашим зусиллям та зусиллям депутатів обласної ради цей спорткомплекс в Одесі за 10 років вперше відреконструйований, за програмою Президента виділено майже 100 мільйонів гривень, і він може відкрити двері для маленьких одеситів. Ми чекаємо вас на відкритті.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Перед тим як переадресувати слово міністру фінансів, я попрошу його детальніше доповнити, але хочу вас запевнити, що є ціла програма реформування митної служби, відповідно до неї включено не лише зарплату, а й роботи, основні принципи. Ми також дуже тісно співпрацюємо з Європейським Союзом, з Європейською комісією. Буквально минулого тижня і цього тижня під час візиту до Євросоюзу ми говорили про запровадження стандартів і об'єднання наших правил митних перевірок на кордонах з ними, це також включає реформування митниці.

А більш детально прошу доповнити Сергія Михайловича Марченка. Будь ласка.

МАРЧЕНКО Л.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Хочу запевнити, що кошти на утримання органів митних справ не зменшено, у бюджеті передбачено достатньо коштів. Останнє рішення Кабінету Міністрів було місяць тому щодо збільшення чинних окладів митників. За можливості ми будемо збільшувати заробітні плати працівників митниці і сподіваємося на їх ефективну роботу в наповненні державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили, так?

Ідемо далі. Слово надається народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. У мене такі запитання, шановний пане Прем'єр-міністре.

Перше запитання, щодо виплати 1 тисячі гривень повністю вакцинованим громадянам. Учора був проголосований закон. Скільки ми запланували? Яка остаточна сума піде в цьому році? Коли ви будете затверджувати порядок? Я звертаюся до вас і прошу, щоб люди змогли витратити ці гроші не лише на кінотеатри, спортзали і концерти «Кварталу 95», а щоб для них була запропонована можливість платити за комунальні послуги або ліки.

Друге запитання, щодо ситуації з шахтарями. Чи ϵ зараз заборгованість із виплат шахтарям? Якщо ϵ , коли і як вона буде сплачена? Бо ми бачили, що люди вже не виходять на поверхню і страйкують.

Третє запитання, щодо так званого національного авіаперевізника. Зрозуміло, я взагалі вважаю цю ідею безглуздою, але якщо це буде робитися, чи закуповуватимуться українські літаки за ці кошти, чи ми будемо відправляти їх за кордон?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання.

Отже, щодо 1 тисячі гривень на підтримку бізнесу і мотивацію вакцинації українських громадян. Дякую народним депутатам, учора під час голосування за внесення змін до бюджету на цей рік закладено на ці потреби 8 мільярдів гривень. Тобто 8 мільйонів громадян України, які, ми очікуємо, звернуться і скористаються цією можливістю цього року, усі будуть забезпечені цими коштами. У середу уряд прийме відповідний порядок використання цих коштів, і, як і обіцяно, з 19 грудня дана програма повною мірою працюватиме зі зручним використанням порталу «Дія».

Щодо другого запитання стосовно шахтарів. Держава виконує всі свої зобов'язання щодо виплати дотацій шахтарям. Крім того, за моєї ініціативи ще в липні було прийнято рішення уряду зобов'язати директорів шахт сплачувати не менше 80 відсотків виручки від надходжень за реалізовану продукцію у вигляді заробітної плати шахтарям. Тобто це обов'язок директорів шахт, не всі його виконують.

Відповідно Міністерство енергетики вживає заходів дисциплінарного стягнення, зокрема стосовно таких директорів, і має вживати. Тобто фактично держава виконує свої зобов'язання із виплати дотацій на сто відсотків, заборгованість із виплати заробітної плати виникає через неналежне виконання деякими керівниками шахт своїх зобов'язань сплачувати 80 відсотків виручки на заробітну плату.

Щодо третього запитання стосовно внутрішнього авіаперевізника, Національних авіаліній України. Звичайно, літаки АН будуть там використовуватися. Ви знаєте, що зараз підприємство «Антонов» будує три літаки для Збройних Сил...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Качурі Олександру Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні колеги, я найперше звертаюся до керівників усіх фракцій: зверніть увагу, у воюючій країні виступає міністр оборони — пустий зал. Забезпечте, будь ласка, присутність народних депутатів, коли виступає уряд, тому що це неповага не до уряду — це неповага до своїх партій, це неповага насамперед до виборців, які вас обрали, і до української армії. Особливо я звертаюся до тих фракцій, які у *Facebook* дуже люблять армію.

У мене запитання до новообраного міністра оборони. В Україні є практика строкової служби. Я думаю, що всі українці хотіли б зараз почути відповідь, коли українська армія стане контрактною, які плани? Чи опрацьовуєте ви зараз це питання? Що буде у майбутньому? На що розраховувати майбутнім строковим призовникам?

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за запитання. Це, дійсно, дуже важливе й актуальне питання. Сьогодні в нас є одночасно і контрактний підхід, і призов. Ви знаєте, що згідно з законом чисельність Збройних Сил становить 250 тисяч і 11 тисяч буде додано за рішенням парламенту. Але поки що на сьогодні разом з Головнокомандувачем, з Генеральним штабом ми вивчаємо доцільність і потребу саме призову на строкову військову службу.

Моя позиція поки що приблизно така: можливо, нам не потрібен призов на такий довгий період, можливо, варто його робити коротшим і готувати потенціал наших майбутніх захисників і захисниць для того, щоб вони були готові.

Дуже важливим аспектом буде все-таки впровадження Закону «Про основи національного спротиву», який почне діяти з 1 січня. Це наш основний, базовий резерв, а далі вже відповідно будемо наповнювати.

Тому сьогодні я попрошу у вас ще невеличкий час на дослідження цієї ситуації, і ми публічно суспільству прозвітуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Осадчуку Андрію Петровичу, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Передайте, будь ласка, слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. У мене два запитання до Прем'єр-міністра.

Перше. Як щойно зауважив міністр оборони, бюджет на озброєння фінансується на 15-20 відсотків потреби, натомість військовий збір щорічно приносить до державного бюджету України 25 мільярдів гривень. Як ви ставитеся до того, щоб ці гроші все-таки потрапляли не до загального фонду, а хоча б частина цих коштів потрапляла до спеціалізованого фонду, щоб потреба українців в озброєнні фінансувалася хоча б на 50-70 відсотків, а не на 20 відсотків?

Друге. Два тижні тому міністр внутрішніх справ Денис Монастирський казав, що для облаштунку українсько-російського, українсько-білоруського кордонів йому потрібно на рік 17 мільярдів гривень. Натомість у бюджеті, який вчора був ухвалений, на облаштунок кордону закладено (увага!) 900 мільйонів гривень. У мене запитання: чи вважаєте ви цю суму достатньою і де знайдуться кошти на облаштунок кордону?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання.

Отже, перше запитання. За оперативною інформацією, станом на 1 грудня 2021 року державними замовниками за оборонним замовленням виконується 390 державних контрактів, з них 275 — пролонговані і 115 — нові контракти. Загальна сума становить 83 відсотки передбачених обсягів фінансування оборонного замовлення. Тобто абсолютно не ті цифри, які ви називаєте, шановний пане народний депутате.

Відповідно взяті державними замовниками бюджетні зобов'язання профінансовані більш ніж на 74 відсотки. Міноборони за державним оборонним замовленням виконує 250 державних контрактів на загальну суму, що становить 87 відсотків передбачених обсягів фінансування оборонного замовлення для потреб Міноборони. Це конкретна відповідь.

Друге запитання стосовно облаштування державного кордону. На наступний рік у бюджеті передбачено 17 мільярдів гривень. Фактично в 2022 році фінансуватиметься інженерне облаштування державного кордону з Російською Федерацією, Республікою Білорусь. 21 жовтня ми схвалили концепцію Державної цільової правоохоронної програми облаштування державного кордону, розробили відповідні постанови, згідно з якими у 2022 році фінансування цієї програми в основному планується через Мінінфраструктури в обсязі 15,9 мільярда гривень, а через Держприкордонслужбу — 1 мільярд гривень. Додатково рішеннями уряду від 15 і 24 листопада цього року виділено 205 мільйонів гривень з резервного фонду, з них 175 мільйонів гривень — на посилення найбільш вразливих ділянок кордону України з Республікою Білорусь і додатково 30 мільйонів гривень…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат України Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). «Слуга народу», Рівненщина. Прошу передати слово Ігорю Васильєву. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). «Слуга народу», Сумщина. Запитання до міністра інфраструктури пана Кубракова.

Найперше хочу подякувати від всієї Сумщини за ту роботу, яку ви здійснюєте, оскільки всі бачать зміни на дорогах, в інфраструктурі. Окрема подяка також за те, що ми можемо в наступному році запустити електрифікацію ділянки Ворожба — Суми, за нашу плідну співпрацю.

Водночає надходить дуже багато звернень стосовно «Укрпошти». Останні звернення — від Хотинської, Краснопільської, Ворожбянської громад. Відділення закриваються, а громади готові співфінансувати, частково утримувати ці відділення, оскільки вони також виконують і соціальну функцію.

Хочу запитати, чи буде здійснена робота в цьому напрямі для того, щоб менше було скарг від наших...

КУБРАКОВ О.М., міністр інфраструктури України. Доброго ранку! Дякую за запитання. Давайте ми розглянемо це питання. Якщо, дійсно, є пропозиція з боку громад співфінансувати відділення «Укрпошти», то я думаю, що ми точно знайдемо можливість не закривати такі відділення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України В'ятровичу Володимиру Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність». Дивно чути від Прем'єр-міністра, що шахтарі не витрачають власні кошти на заробітну плату в той час, коли ціна вугільної продукції втричі нижча за ціну імпортного вугілля, яке вони закупляють. Тому це логічно, що різницю в собівартості вугільної продукції закладали до бюджету держави і сплачували заборгованість із заробітної плати шахтарям.

У мене таке запитання. Ми з колегами анонсуємо ще один законопроект про внесення змін до бюджету на 2021 рік. Чи готовий уряд підтримати ті зміни і закласти 1,1 мільярда для виплати заборгованості із заробітної плати шахтарям? Чітко скажіть, тому що вчора ви мені пояснювали, що міністр енергетики вам сказав, що ніякої заборгованості перед шахтарями немає. Чи готовий уряд підтримати цей законопроект і внести зміни?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Прошу міністра енергетики дати відповідь на дане запитання.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., міністр енергетики України. Дякую за запитання.

Насправді тут два аспекти. Перше, безумовно, щодо ціни на вугілля. На сьогодні ціна становить 3,5 тисячі гривень, вона склалася в ринковий спосіб і вже більш-менш відповідає реальній ринковій вартості вугілля. Тому ми говоримо про те, що підприємства на сьогодні мають можливість... Ось згадували нещодавню ситуацію на шахті «Добропіллявугілля», де працівники страйкували через невиплату заробітної плати. Але ця шахта взагалі не перебуває на державній підтримці, і відповідно є всі можливості з точки зору процесу економіки підприємства належним чином забезпечити виплату зарплати, враховуючи ту ціну, яка на сьогодні склалася на ринку. Відповідно це й було зроблено: за наступний день ці кошти були акумульовані, отримані підприємством, і погашена заборгованість, яка була на шахті.

Щодо другого аспекту вашого питання. Насправді ми говоримо про те, що сьогодні є заборгованість перед шахтарями із виплати заробітної плати і відповідні кошти ще залишилися в бюджеті, передбачені на грудень, які зараз ми спільно з Міністерством фінансів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «година запитань до Уряду» завершена. Давайте подякуємо уряду за участь у роботі Верховної Ради України (Оплески).

24

Шановний уряд та народних депутатів попрошу залишитися в залі, тому що ϵ інформація.

Шановні народні депутати, сьогодні у день відзначення Міжнародного дня людей з інвалідністю у Верховній Раді України перебуває делегація Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). Члени делегації виявили бажання взяти участь у пленарному засіданні Верховної Ради та виступити з короткими промовами.

Відповідно до вимог статей 6 та 34 Регламенту Верховної Ради України нам необхідно прийняти відповідне процедурне рішення 150 голосами народних депутатів.

Шановні колеги, з огляду на викладене прошу зайняти свої місця.

Вноситься пропозиція відповідно до статей 6 та 34 Регламенту Верховної Ради України запросити до залу засідань Верховної Ради України разом із супроводжуючими особами амбасадора ЮНІСЕФ з питань інклюзії Яніса МакДевіда та українську активістку, що захищає права людей з інвалідністю Ліну Дешвар і надати їм слово для виступу. Зрозуміла суть пропозиції? Прошу проголосувати.

«3a» – 224.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую шановних гостей до залу засідань Верховної Ради України і прошу їх привітати (Оплески).

Дякую, шановні народні депутати.

Запрошую до слова мотиваційного спікера з Німеччини, амбасадора ЮНІСЕФ з питань інклюзії Яніса МакДевіда. Будь ласка, пане Янісе.

ЯНІС МАКДЕВІД, *амбасадор ЮНІСЕФ з питань інклюзії. Hello!* Для мене велика честь опинитися тут. Мені хотілося б подякувати всім вам за цю особливу можливість і висловити подяку ЮНІСЕФ за їхнє запрошення, що мені видалася можливість виступати перед вами на цьому місці в рамках Міжнародного дня людей з інвалідністю.

Для мене дуже велика честь розказати вам про свою візію. Перед тим як я розпочну, мені хочеться поставити вам одне особисте запитання. Якщо ви на мене подивитеся зараз, може, захочете запитати: що він робить перед нами? Ви, вже помітили, що я визначаюся за різними ознаками. Мене визначають, наприклад, за тим, що я блондин, маю сині очі, але, як ви уже помітили, у тому числі й за тим, що в мене немає верхніх і нижніх кінцівок. Це одна з ознак, яка мене відрізняє від інших людей.

Отже, мені насправді хотілося б зараз використати цей час для того, щоб поговорити про ці ознаки, про те, що ми всі визначаємося розмаїттям рис, які відрізняють нас один від одного, а деякі нас, навпаки, ϵ днають.

Коли я був малюком, то не розумів, що я чимось відрізняюся від своїх ровесників. Насправді я відчував себе нормальною дитиною і завжди хотів їздити, наприклад, на поліцейському мотоциклі. Звичайно, я розумів той факт, що в мене немає верхніх і нижніх кінцівок і що їжджу на візку. Ви розумієте, для

мене це було неактуально, я просто жив як нормальна дитина. І цікаво те, що всі в моєму оточенні також не знали, що ε ці відмінності.

У дитячому садочку було багато дітей, які не бачили відмінностей між мною та рештою дітей, бо діти не бачать цієї різниці, не бачать інвалідності. Я зрозумів, що ϵ інвалідність, коли уже перестав бути дитиною. Тобто усвідомлення інвалідності наста ϵ пізніше. Дорослі навчають дітей відмінностям завдяки освіті, завдяки поведінці.

Коли я був малим, мій світ зруйнувався в один час. Коли мені виповнилося 8 років, я подивися у дзеркало — і вперше в житті збагнув: Боже, та ти ж не такий нормальний, як усі! Тобто те, що я побачив у дзеркалі, взагалі не стосувалося того іміджу, який я собі придумав. Я собі придумав такий образ: ой, дивіться, у мене немає рук і ніг, але для мене це було мало актуально. Але тепер я уже почав розуміти, що це було актуально. Раптом мій світ рухнув через моє власне сприйняття, раптом той світ, який був навколо мене, почав мені казати, що ти ж ненормальний, ти ж інвалід, тебе треба виключити через те, що в тебе немає ані рук, ані ніг.

У той момент мені було просто цікаво, чому сталася ця диференціація. Може, я відрізняюся від усіх через те, що в мене сині очі або біле кучеряве волосся. Я просто хотів жити нормальним життям у нашому суспільстві, а не життям інваліда. Це трапилося тому, що я жив у прийомній родині і батьки завжди мені говорили: той факт, що в тебе немає кінцівок, не мусить бути причиною того, що ти не можеш чогось робити. Вони, навпаки, мене надихали, щоб я жив максимально повноцінним життям. Вони завжди мене навчали: у тебе немає кінцівок, але це не актуально. Я дуже дякую своїм батькам за це і дякую суспільству, в якому я зростав, яке думало і так себе поводило, щоб забезпечити інклюзію.

Мені хотілося б використати цю особливу можливість для того, щоб розказати вам власну візію, яка для нашого майбутнього суспільства полягає в тому, що я хочу жити в такому світі, де ознаки, які відрізняють одну людину від іншої, не призводили б до виключення. Я хочу жити в такому світі. Тобто не важливо, звідки ви приїхали, як ви виглядаєте, чи є у вас інвалідність, чи ні. Я хочу жити у такому світі, де всі мають однакові можливості.

Я дуже задоволений, що маю можливість виступати зараз перед вами у цьому місці з цією промовою. Мені дуже приємно бути декілька днів в Україні, в Києві завдяки запрошенню ЮНІСЕФ. Я ще зустрічатимуся з іншими активістами, оскільки ми мусимо просувати далі ці дебати щодо інклюзії. Якщо ми з вами говоримо про інклюзію, то не маємо на увазі якесь соціальне зобов'язання. Якщо ми говоримо про інклюзію, то говоримо про права: про право знаходитися тут, про право участі і право зробити власний внесок у процеси, які є актуальними для суспільства і для всіх громадян.

Я мрію про таке суспільство, де всі розумітимуть, який потенціал ϵ саме в цій царині, якщо ми будемо однаково ставитися до всіх, якщо кожному громадянину дамо шанс зробити свій внесок у наше суспільство найоптимальнішим

і найкращим способом. І без власних батьків, без розуміння інклюзивності я нічого не зміг би зробити для того, щоб приїхати сюди і виступати перед вами.

Ви як парламентарії контролюєте ці речі. Саме ви можете встановлювати такі законодавчі норми, які виведуть Україну на найвищий щабель інклюзивності.

Я мрію про таке суспільство, у якому всі матимуть однакові шанси. Однак якщо ми говоримо про інклюзію, то мусимо не забувати також про зобов'язання, які всі беруть на себе. Треба, щоб усі громадяни у суспільстві йшли за нами, щоб у нас були потужні люди з сильним голосом, які торуватимуть вперед цей шлях, показуючи власний приклад, які говоритимуть про потенціал, про рішення, про нашу візію.

Мені хотілося б ще раз подякувати вам від усього серця за дану можливість, а також за ті зобов'язання, які ви взяли на себе, щоб щільно разом з ЮНІСЕФ співпрацювати над створенням кращого світу.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, до слова запрошується українська активістка, що захищає права людей з інвалідністю, Ліна Дешвар. Будь ласка, пані Ліно.

ЛІНА ДЕШВАР, громадська діячка у сфері захисту прав дітей з інвалідністю та дітей, які перебувають в інтернатах. Всім доброго ранку! Мене звати Ліна, я — громадська діячка у сфері захисту прав дітей з інвалідністю та дітей, які перебувають в інтернатах. Я трохи хвилююся, тому, з вашого дозволу, користуватимуся підказками, які я зробила, і розпочну свою промову. Просто я не кожного дня виступаю перед такою публікою (Оплески).

Мене завжди просять розповідати свою історію, як я прожила 19 років в інтернатних установах. Вони всі були різними, були й закриті види, але весь час там були діти з інвалідністю. Ви знаєте, коли я росла, завжди мінялися дорослі працівники і не було людини, якій би я могла довіритися, або яка точно б знала, якою я ϵ . Але цю всю історію я розповідала рівно п'ять років тому в цьому залі, тому сьогодні хочу сказати про тих, які не можуть розповісти вам тут і бути почутими.

Я хочу почати з двох слів — інклюзія і деінституціалізація. У нашій країні, на жаль, не зрозуміли, що інклюзія і деінституціалізація — це два поняття, які йдуть пліч-о-пліч. Якщо в нашій державі почнуть надавати соціальні послуги, тоді деінституціалізація в нас відбудеться. Деінституціалізація — це право дитини на освіту, на соціальні послуги і головне — на родину, це виписано в наших законах.

Багато хто не розуміє, навіщо потрібна інтернатна реформа. Вона потрібна для того, щоб ми в кожній громаді створили соціальні послуги як альтернативу інтернатній системі.

Я працюю в громадській організації «Бачити серцем». Наша команда створила дуже класний проект «Школа соціалізації підлітків з комплексними порушеннями розвитку». Що це таке? Це коли одна дитина має два і більше діагнозів. Ми показали, що можна соціалізувати дитину в суспільстві.

Я вам розповім одну історію з нашої школи. У нас був хлопчик Ія, який дуже боявся бути в колективі. Ми покроково з ним цілий рік працювали, щоб інтегрувати його до нашого колективу, до якого за весь рік він не підходив жодного разу. Ви не повірите, якою була наша радість, коли в кінці року він узяв двох дітей за руки у колі на 4 секунди. Це була наша перемога. Це було так класно. На сьогодні цей хлопець повністю з нами в колективі і навіть займається на заняттях.

Я також хочу вам сказати, що в нашої команди ϵ дуже класне гасло: у дитинства нема ϵ інвалідності. Дійсно, кожна дитина — це особистість і всесвіт. Кожна дитина нас вчить і ми вчимося у неї незалежно від того, чи ϵ в неї інвалідність, чи нема ϵ .

Хочеться сказати вам, що коли я працюю в нашій школі соціалізації для підлітків, я розумію, що всього того, що ми даємо нашим підліткам, ніколи не буде в інтернаті. Повірте мені, в інтернатах дуже багато дітей, а працівників на одну дитину може бути 10. Тому, як правило, такої опіки і таких перемог, навіть тих 4 секунд, коли дитина підходить і ми з того радіємо, не буде в інтернаті.

Я також хочу розповісти вам історію, як сталася минулого року. До мене подзвонив хлопець з інтернату і сказав: «Ліно, через шість днів у мене буде день народження. Я мрію про торт, мрію про таке привітання, яке я бачив по телевізору». Я не згаяла часу, написала у *Facebook*. І ви не повірите, у свій день народження цей хлопець отримав сотні привітань, сотні дзвінків. Потім йому ще принесли торт і свічки, і він вперше за 31 рік задув свічки на торті і загадав бажання мати друзів (*Оплески*).

До мене кожного дня звертаються багато випускників інтернатів, які перебувають в інтернатній системі або вже поза нею. Нам потрібно в державі створити послуги — альтернативу для інституційного догляду. Повірте мені, кожна мама, кожен тато захоче відвести дитину або в спеціальну школу, або в загальноосвітню школу, не в інтернат. І ви побачите, наскільки зміниться ставлення батьків до соціальних послуг. У них буде вибір: або відправити дитину в спеціальний центр на соціалізацію, або ж за 100 кілометрів в інтернатну установу, де порушуватимуться її права тільки тому, що не зробили альтернативи інтернатним закладам.

Наостанок я хочу сказати, що дуже пишаюся тим, що в нашій країні є громадські організації, які довели свою спроможність захистити права дитини завдяки послугам. Але чому так відбувається? Ці послуги повинна створювати держава. Тому я закликаю кожного з вас — тих, які мене бачать, які мене чують: давайте почнемо створювати послуги, які надзвичайно потрібні хлопцям та дівчатам, молодим людям з інвалідністю і без. І ви побачите, наскільки наша країна почне розцвітати. Тоді точно будуть і інклюзія, і деінституалізація.

Дякую вам за увагу. Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! (Оплески).

Шановні пане Янісе, пані Ліно, хочемо подякувати вам від імені всієї Верховної Ради, від нашого парламенту, тому що ви, справді, сказали дуже важливі для всіх слова. Спасибі і всього найкращого! (Оплески).

Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу. Надійшло три заяви від фракцій та груп з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ. Але спочатку є пропозиція скасувати сьогодні перерву з 12 години до 12 години 30 хвилин, працювати без перерви до 12 години 30 хвилин, потім почати оголошення депутатських запитів і після того провести виступи народних депутатів з різних питань. Не буде заперечень, колеги? Тобто просто скасовуємо перерву з 12 до 12 години 30 хвилин, працюємо в пленарному режимі до 12 години 30 хвилин, після того переходимо до запитів, а далі слухаємо виступи з різних питань. Погоджуєтеся?

Шановні колеги, прошу проголосувати за цю пропозицію.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ϵ три заяви про оголошення перерви, які готові замінити на виступ. Спочатку запрошую до слова народного депутата Ковальчука.

КОВАЛЬЧУК О.В. Шановні колеги, президіє, українці, сьогодні, 3 грудня, у всьому світі відзначають Міжнародний день людей з інвалідністю. Цей день є нагадуванням нам усім про обов'язок виявляти турботу і милосердя до найбільш незахищеної частини нашого суспільства. Але ще важливо дати таким людям не рибу, а вудку, як говорять у народі, адже дуже часто після повноліття молоді люди з обмеженими можливостями стають непоміченими, окрім їх батьків, їм дуже важко знайти роботу та інтегруватися в суспільство.

Хочу на прикладі міста Рівного розповісти, як нам вдалося допомогти молодим хлопцям та дівчатам, які мають порушення опорно-рухового апарату, реалізуватися та отримати нову спеціальність та офіційне працевлаштування. Зараз на ваших екранах кадри з проекту «Іди і роби», як діти з інвалідністю працюють у центральній міській лікарні й печуть хліб.

Разом з Рівненськім міським центром зайнятості ми ініціювали проект «Іди і роби». У чому його суть? Шестеро хлопців та дівчат з інвалідністю протягом трьох місяців навчалися на пекарів-кондитерів у Рівненському центрі професійно-технічної освіти. Нам було важко знайти перше місце роботи після навчання, але завдяки тому, що голова міської лікарні Євген Кучерук пішов нам назустріч, сьогодні ці хлопці і дівчата працюють у пекарні міської лікарні міста Рівне. Буквально вчора, 1 грудня, був їх перший офіційний робочий день, і вони своїми руками спекли ті булочки, той хліб, який зараз знаходиться в кулуарах Верховної Ради. Я запрошую всіх колег народних депутатів незалежно від

політичного окрасу, назв фракцій пригоститися булочками, випеченими цією командою, і, можливо, поширити цей класний проект у своєму окрузі.

Багато батьків, які виховують людей з особливими потребами, вранці і ввечері засинають лише з однією думкою: що буде, коли ця дитина виросте, що буде, коли їх не стане. Наш проект «Іди і роби» покликаний насамперед подати надію батькам, сигнал про те, що є механізм, як діти можуть працювати, соціалізуватися, отримувати зарплату і головне — відчувати себе повноцінними членами суспільства і гідними українцями, гідними громадянами своєї країни.

Це унікальний випадок не лише для нашого міста, а й для всієї країни. Вірю, що ми станемо гарним прикладом для кожного куточка нашої країни. Моя команда і я особисто готові поділитися тим досвідом, який отримали в цьому процесі. Ніяких великих інвестицій і грошей не потрібно, потрібні ваше бажання і наші зусилля. У нас є протоколи, є сценарій, як це потрібно робити. Будь ласка, долучайтеся. Підтримайте нас.

Дякую всім. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Ще одна заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Слово надається Южаніній Ніні Петрівні. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє, шановні колеги і українці! Вчора під час прийняття двох проектів законів № 6297 і № 6298 відбулося порушення закону України. Висновок щодо ступеня цього порушення, я думаю, мають дати інші компетентні органи, у тому числі Апарат Верховної Ради.

Я просила б вас послухати, тому що вчора ви всі, колеги, голосували щодо цих двох проектів законів. Хто взяв таблицю чи хто заходив на сайт комітету, який запропонував таблицю до другого читання, бачив її форму і зміст. Найголовніше, чого немає в цій таблиці, — тексту, запропонованого комітетом для прийняття в залі. Тобто є текст до першого читання, є поправки народних депутатів, є думка комітету, тобто пропозиція комітету, але відсутня остаточна редакція статей законопроекту, що пропонується головним комітетом для прийняття в другому читанні. Тому у вас, пане Голово Верховної Ради, немає тексту, щоб підписати закон, прийнятий вчора, і передати на підпис Президенту.

Подивіться, будь ласка, я півтора року доводила в компетентних органах те, що в деяких проектах законів виникає така ситуація, що після голосування в залі правої колонки, що відповідає статті 118 Регламенту Верховної Ради України, додаються якісь інші слова чи цілі речення при підписанні Головою Верховної Ради. Це грубе порушення, бо це підробка тексту закону.

У даному випадку учора, голосуючи щодо проекту закону № 6297, ми зовсім не мали остаточної редакції, за яку мали голосувати, а щодо проекту

закону № 6298 є лише щодо двох статей. Тобто колонка, яка відповідно до вказаної статті закону має бути обов'язково представлена, ми не голосували той текст, який має бути законом України.

Тому я все-таки розумію, що ви точно не можете підписати закони, бо вони не прийняті, маєте зробити висновки. І після того залежно від того, які висновки будуть зроблені Апаратом Верховної Ради, я думаю, що всі народні депутати, не розділяючись на опозицію, на чинну владу, мають спільно звертатися до правоохоронних органів для того, щоб текст закону, який має вийти, відповідав тим позиціям, які були проголосовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надійшла ще одна заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Слово надається народному депутату України Сушку Павлу. Будь ласка.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановні українці, всіх вітаю! Я хочу подякували Ліні Дешвар, яка тут виступала, та амбасадору ЮНІСЕФ Янісу МакДевіду за актуалізацію тих питань і тих завдань, які робить тимчасова слідча комісія Верховної Ради.

Сьогодні Україна, як і увесь світ, відзначає Міжнародний день людей з інвалідністю. У нашій країні проживають 2 мільйони 703 тисячі людей з інвалідністю. За даними Держстату, серед осіб з інвалідністю майже 164 тисячі дітей. Відомо, що рівень розвитку суспільства і держави визначається забезпеченням у ній прав осіб з інвалідністю, ступенем їх включення у суспільне життя, спроможністю реалізувати себе.

На сьогодні завдяки ініціативі першої леді щодо створення безбар'єрного суспільства ми стали на крок ближчими до цього. Ми, народні депутати України, своєю чергою залучаємо всі важелі, щоб питання захисту осіб з інвалідністю були в пріоритеті.

З перших днів роботи в парламенті створено міжфракційне депутатське об'єднання «За права дітей з особливими освітніми потребами». Згодом зареєстровано профільну ТСК, до складу якої увійшли депутати з майже всіх політичних сил у парламенті. Серед першочергових завдань слідчої комісії — захист прав дітей з інвалідністю. Ми маємо змогу наочно побачити проблеми, що існують на місцях, спільними зусиллями деякі з них уже вдалося розв'язати.

Звісно, це лише початок великого шляху до створення гідних умов життя, розвитку, освіти та реабілітації дітей з інвалідністю і загалом людей з інвалідністю у всій країні. На парламентському рівні завдяки нашій спільній роботі прийнято низку законів, що стосуються соціального захисту осіб з інвалідністю, надано право людям з інвалідністю та особам, які їх супроводжують, безперешкодного позачергового перетину державного кордону; посилено соціальний захист осіб з інвалідністю з дитинства; підвищено людям з інвалідністю, постраждалим від вибухонебезпечних предметів, розмір державної соціальної допомоги.

Важливо розуміти, що держава має підтримувати осіб з інвалідністю не лише шляхом соціальних виплат, а й створити умови для самореалізації та соціалізації. Ми саме в цьому бачимо перспективу підходу до питання створення гідних умов життя для людей з інвалідністю.

Конвенція про права людей з інвалідністю ϵ дорожньою картою наших дій. Ми — за деінституціалізацію. На рівні ПАРЄ ми беремо участь в обговоренні. Громада ϵ базою для реалізації взятих країною на себе міжнародних зобов'язань.

I на завершення. Важливо, щоб про дітей та про людей з інвалідністю згадували не лише раз на рік 3 грудня і говорили не лише про проблеми, а й об'єднували зусилля для їх розв'язання і створення гідних умов життя.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти ваші місця, продовжуємо працювати. Надійшла пропозиція... (Шум у залі). З порядку денного перед вами надійшла пропозиція.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Я хочу звернути увагу керівництва Верховної Ради і колег з монобільшості на таке. Щойно ми чули виступи людей з інвалідністю. Дуже важливо, що це відбувається в міжнародний день, коли ми говоримо про цю проблему. І ви знаєте, як показує цей тиждень, коли до залу так само запрошували багатодітних мам та інших, нам катастрофічно не вистачає формату, який є регламентним, парламентських слухань. Уже півтора року не проводяться парламентські слухання, мотивують це тим, що в нас є обмеження, пов'язані з COVID-19, водночас пленарні засідання перетворюються, по суті, на міні-формат парламентських слухань.

Тому наша фракція вимагає від керівництва парламенту і монобільшості не змішувати пленарних засідань та парламентських слухань і негайно повернутися до проведення парламентських слухань. Пропонуємо перші парламентські слухання присвятити проблематиці осіб з інвалідністю. Це дуже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за цю пропозицію, вона вже врахована. Після того, як ми змінили правила допуску до будівлі парламенту, прийняли рішення відновити парламентські слухання.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка. Пропозиція узгоджена з усіма фракціями.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Справді, є пропозиція щодо внесення зміни до календарного плану проведення шостої сесії, відповідний проект постанови Note 6381 є в порядку денному. Дякую, що підготували. Є, я так розумію, нестримне бажання його підтримати без обговорення. Тому прошу поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є заперечення, щоб ми зараз без обговорення прийняли проект постанови № 6381? Немає заперечень? Немає.

Шановні колеги, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про внесення зміни до календарного плану проведення шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 6381) у цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми переходимо до проектів постанов «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень».

Доповідаю, що відповідно до частини дев'ятої статті 48 це питання розглядається за скороченою процедурою та без включення до порядку денного пленарного засідання.

Шановні колеги, запрошую почергово авторів цих проектів постанов для представлення свого бачення.

Слово надається народному депутату України Герасимову Артуру Володимировичу, автору першого проекту постанови № 5600-П. Будь ласка.

Немає його? Дякую.

Ідемо далі. Я запрошую до слова автора наступного проекту постанови № 5600-П1 Тимошенко Юлію Володимирівну.

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний головуючий, шановні народні депутати, шановні українці! Ухваленням законопроекту № 5600 вперше зі сталінських часів ви оподатковуєте селянина-одноосібника, який платитиме (увага!) за 50 соток і більше — 1 тисячу 500 гривень податку з гектара. Такого не було ніколи зі сталінських часів.

Вперше цим законопроектом ви оподатковуєте селянина, який виростив сільськогосподарську продукцію і продає (увага!) на 6 тисяч гривень у місяць. Ви примушуєте, оподатковуєте, стягуєте майже 2 тисячі гривень з того, що він продасть: молока, м'яса, овочів чи фруктів.

Вперше цим законопроектом ви оподатковуєте кожного українця, бо зростуть ціни на сільськогосподарську продукцію.

Вперше цим законопроектом ви примушуєте платити, не має значення, хто продає в рік третю ділянку землі, – податок, нерухомість, немає значення, гараж, будка – податок.

Вперше цим законопроектом ви розділили розуміння рентної плати на руду: на залізну – вперед, а на іншу, марганцеву – вниз.

Вперше ви надаєте надзвичайні повноваження податковій контролюючій службі, яка за цим законопроектом матиме право без суду і слідства накладати арешти на рахунки, стягувати гроші, а тоді – доказуй.

Команда «Батьківщини» не голосувала за такий законопроект і просить підтримати його скасування та прийняти цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається автору наступного проекту постанови № 5600-П2 Геращенко Ірині Володимирівні. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці, ви знаєте, спочатку монобільшість назвала цей законопроект антиолігархічним, але навіть ті, які не читають законопроектів, десь там зрозуміли, що нічого спільного з боротьбою з олігархами ось ця бздура не має, і назвали його ресурсним. Тому що, дійсно, це ресурсний законопроект, а ресурсом будете ви — фермери, представники малого, середнього бізнесу, з яких тепер тягтимуть за все.

Чи знаєте ви, що рента на руду в Україні після голосування за цей законопроект (а вже хочуть, щоб він став законом) залишається найнижчою у світі. Тобто олігархи не просто не постраждали — вони виграли. Так само, як і екоподаток для всіх шкідливих підприємств, власниками яких точно є не ФОПи, а олігархи, не підвищується за таким законом. Зате пенсіонери, які ще до вчора не сплачували податку на свою землю, тепер платитимуть, дійсно, 1,5 тисячі гривень за те, що вони не можуть прожити на пенсію й обробляють щю землю.

Автори проекту закону говорять нам: ви знаєте, у нас є тіньовий ринок землі, що обробляється, з якої не сплачуються податки, хтось має паї по 3 чи 5 гектарів землі. Вибачте, будь ласка, пане Зеленський, сьогодні у ваших руках і монобільшості всі важелі влади. Це ж ваша податкова, це ж ваше Міністерство внутрішніх справ, це ж ваша поліція. То ви не збирайте, будь ласка, хабарі, а збирайте податки, але не ставте людей на межу виживання. Такий закон вдарить не лише по селу, а й по місту, тому що зростуть ціни.

Цього тижня ми слухали тут Зеленського, який розповів, що ціни в Україні найнижчі, все добре. Так, звичайно, завдяки конвертам ці люди не відчувають, як зросли ціни сьогодні в Україні, а кожен з українців, чи він живе в селі, чи в місті, стане заручником законопроекту № 5600. Тому закликаємо вас бути чесними перед людьми…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного проекту постанови № 5600-ПЗ Ар'єву Володимиру Ігоровичу. Будь ласка, Володимире Ігоровичу.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні друзі! Я вже звертаюся не до цього залу, а до громадян України. Ви знаєте, цей потяг летить, але попереду зовсім не вокзал, попереду — стіна. І те, що було зроблено законопроектом № 5600, я не вдаватимуся до процесуальних порушень, вони були, просто опозиції тупо заткнули рота, щоб ви не чули, що ми говоримо про цей законопроект, про його наслідки. Але зараз ви почуєте.

Олігархи всім розказували, що для них буде велике оподаткування, рента на руду і таке інше. Так ось, ціни на руду такі, що ренти буде менше в наступному році — 240 мільйонів плюс-мінус для олігархів. Зате малий і середній бізнес заплатить додаткові 20 мільярдів за рахунок того, що в цьому законопроекті оподатковують збитки. Тобто вже не прибутки оподатковують, а збитки. Лише 50 відсотків, які переносяться на наступний період, просто не оподатковуються. Тобто ФОПи, малий бізнес, який і так на сьогодні зазнає збитків через зниження ділової активності внаслідок пандемії, через те, що влада й так уже остаточно затискає, матиме платити ще й податок на збитки. А фіскальним органам надаються просто драконівські повноваження. І повірте мені, кожен з вас, крім того, що заплатить податки (ви знаєте, як це буде, коли фіскали отримають повноваження), заплатить ще й податок на корупцію. А корупція — це законопроект № 5600.

Тому я закликаю всіх все-таки подумати ще раз і скасувати цей законопроект, для того щоб не драконити людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного проекту постанови № 5600-П4 народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, шановні українці, знаєте, є такий сільськогосподарський інструмент, який називається граблями. І коли дивишся на такі законопроекти, як проект № 5600, згадуєш, що є, на жаль, такий національний спорт — біг по цих граблях, і згадуються недоброї пам'яті часи пана Азарова з його винаходами: безакцептне списання, безспірне стягнення і подібні речі, які, на жаль, повертаються до життя такими проектами законів. Тому що посиленням прав податкової не

вирішується питання збору коштів, бо громадяни України, голосуючи за цю владу, за цей склад парламенту, ставили інші завдання. Вони говорили про те, що податки мають бути справедливими, щоб їх платили всі, але вони не мають убивати тих, які їх платять. Знаєте, у цьому, може, найбільша філософська проблема даного законопроекту та інших подібних проектів, які спрямовані на те, щоб визискувати, щоб посилити можливість придушити, але не дати ініціативи.

Колеги говорили, що і при прийняті були проблеми з виконанням Регламенту, тому і за змістом, і за формою, і за процедурою цей законопроект не повинен стати законом.

Шановні колеги, пропонуємо дослухатися і скасувати голосування за цей проект, повернутися до цього питання та ухвалити такий закон, який сприятиме розвитку економіки, а не поверненню азаровщини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного проекту постанови № 5600-П5 Бондарю Михайлу Леонтійовичу. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. Виборчий округ № 119, Львівщина, «Європейська солідарність». Моя колега говорила, що цей проект закону раніше думали назвати антиолігархічним, а потім назвали ресурсним. І це дивно звучить, коли приймалися закони, які напряму підігравали олігархам. Я маю на увазі і списання боргів Коломойського по «Укрнафті», і списання боргів Фірташа по облгазах. Це фактично ті закони, які не дали можливості наповнити державний бюджет. А зараз законопроектом № 5600 намагаються викрутити руки малому і середньому бізнесу.

Тож не треба було приймати саме тих законів, які повністю підіграли олігархам. Не треба було занижувати ціну на вугільну продукцію. Сьогодні міністр розказував, що ціна вже підвищилася до 3,5 тисячі, але чомусь не сказав, яка вона була раніше, коли шахтар, добуваючи тонну вугілля, розумів, що ціни за цю продукцію не вистачить йому на заробітну плату. Зараз уряд повністю відхрещується від шахтарів, не даючи вказівок, не підтримуючи тих законопроектів, які дадуть можливість закрити заборгованість із виплати заробітної плати шахтарям.

Шановні колеги, не треба було голосувати за олігархічні закони, якими ви підтримали олігархів Коломойського, Фірташа. А законопроект № 5600 ми з колегами пропонуємо скасувати. Тому підтримайте наші проекти постанов і не дайте можливості підписати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Зінкевич Яні Вадимівні, авторці ще одного проекту постанови № 5600-П6. Будь ласка, Яно Вадимівно. Немає її.

Далі. Слово надається народній депутатці Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, авторці ще одного проекту постанови № 5600-П7. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я думаю, що вже всі зрозуміли, що ви, дійсно, порушили Регламент Верховної Ради України, відповідно порушили закон, не давши опозиції висловитися з приводу цього законопроекту, вплинути на ваше рішення, достукатися до вас і змінити хоча б частково ці норми закону, які ви нав'язуєте сьогодні українцям.

Власне, я хотіла б зараз звернутися до українців, тому що відбулося те, що ви повертаєте цим законом азаровщину в її найгірших виявах, на жаль. Наприклад, забороною директорам підприємств, які мають податкові заборгованості, виїжджати за кордон, ви перетворюєте Україну на Північну Корею, де для кожного громадянина країна є концтабором. Ви робите директорів підприємств заручниками податкової, якій дозволяєте надсилати запити не виключно за порушення, а за підозрою у несплаті податків.

Колеги, це не має нічого спільного з тією країною фантастичної мрії, яку днями тут нам намалював Президент Зеленський під час свого послання. Я не розумію, або ви не є політичною силою, яка підтримує Президента, або ви свідомо просто ставите йому палки в колеса, він не зможе побудувати ту країну мрії, про яку розпинався з цієї трибуни.

Тому, колеги, прошу переглянути ваше рішення і підтримати хоча б один із наших проектів постанов для того, щоб це безчинство податкової, яке ви пропонуєте своїми новелами, не поширювалося на наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного альтернативного проекту постанови № 5600-П8 Гончаренку Олексію Олексійовичу. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні громадяни України, подивіться, як працює наша монобільшість. Класична історія: оголошується певна тема і далі кажуть: ми боремося з олігархами і цілий закон про деолігархізацію будемо приймати для того, щоб узяти з них гроші, щоб вам було добре, шановні громадяни. А чим усе це завершується? Я вам скажу, хто став головними олігархами. Отже, кожен з нас, у кого є такий мобільний телефон, тепер олігарх, тому що ви будете сплачувати більше, тому що за цим законом підвищено плату за використання частот. Друзі, ви всі олігархи.

Ще олігархами виявилися люди, які обробляють ділянки, наприклад, мають за межами населеного пункту якусь ділянку, вирощують там картоплю і продають на ринку десь на залізничній станції. Я так і бачу, що це, напевно,

Ігор Валерійович Коломойський виростив картоплю і поніс її туди продавати. Це по ньому завдали удару, коли підвищили податки. Ну і це не все.

Нам казали: найголовніше — це залізна руда, ми підвищимо ренту на залізну руду, тому що більшість її видобуває Рінат Ахметов, вдаримо по ньому. Друзі, врешті-решт до державного бюджету додали від ренти на залізну руду 240 мільйонів, але про марганцеву руду, яку монопольно видобуває Ігор Валерійович Коломойський, і там мова йде про вдвоє більші цифри — 500 чи 600 мільйонів гривень, забули! Друзі, розумієте, ну, просто забули. Ми про одну руду пам'ятаємо, а про іншу руду не пам'ятаємо.

Оце називається деолігархізацією, коли весь державний апарат бореться з одним конкретним бізнесменом Ахметовим, але його не цікавить жоден інший бізнесмен у цій державі. А взагалі держава має боротися не з бізнесом і не з громадянами, а з Росією і припиняти співпрацю з дійсними олігархами, припиняти знущатися з людей, які сьогодні беруть останнє через цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного проекту постанови № 5600-П9 Івченку Вадиму Євгеновичу. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги, прийняття антиолігархічного закону ви завершили прийняттям безпосередньо антиселянського закону. Вдумайтеся, із 18 мільярдів, які ви мали зібрати до бюджету, 12 мільярдів ви пропонуєте зібрати з людей, яким держава не платить пенсії, яким держава не індексує пенсії. Ви хочете зібрати з людей 12 мільярдів податків! А я вам нагадаю, це 4 мільйони людей, які називаються «одноосібні селянські господарства». Держава дала їм Закон «Про особисте селянське господарство», вони не працюють за Законом «Про господарські товариства», держава не дає їм можливості індексувати пенсії.

Ви назвали цей закон «на прибуток», але це закон на збиток! Останнього разу, коли такий закон приймався після великої війни, у 40-х роках минулого століття за часів Сталіна, селяни почали вирізати худобу. Ви побачите країну бур'янів. Ви не побачите тих прибутків, які ви хочете закласти до бюджету.

Колеги, ви вже почали не чути навіть асоціації. Федерація роботодавців говорить про тотальний тиск через цей закон на бізнес. Європейська Бізнес Асоціація — проти, Американська торговельна палата — проти, і вони надають свої висновки.

Що ви робите, ви ж слуги народу? Чотири мільйони людей на сьогодні опиняться під тиском податкової і тепер надаватимуть податкову звітність. Та краще дайте їм пенсію, краще підніміть їм прожитковий мінімум, а ви оподаткували українське село.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного альтернативного проекту постанови № 5600-П10 Софії Романівні Федині. Будь ласка, Софіє Романівно.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). У сталінські часи комуністичні кати називали себе слугами народу. Виглядає так, що історія повторюється, тому що у найважчий для громадян України час економічної, коронавірусної кризи влада не додумалася ні до чого кращого, як обдерти людей абсолютно до нитки.

Ви називаєте законопроект № 5600 ресурсним. Насправді таке враження, що ресурс ви намагаєтеся здобути у власні кишені і для своїх олігархів, яким ви служите, тому що насправді ви позбавляєте людей елементарних засобів до існування. Коли людина вирощує щось на землі у своєму селі і намагається це продати на базарі, коли ще й поліція за нею бігає, переслідуючи, намагаючись щось забрати, це означає, що в людини немає іншого засобу до існування і вона на сьогодні виживає всупереч державі. Держава тепер буде максимально обкладати людей, які працюють на своїй землі, податками. Держава піднімає податки на нерухомість, на воду, на ліс, на мобільний зв'язок.

Але якщо ми подивимося, заможнім людям ні холодно, ні жарко від цих податків, а найбільше покутуватимуть саме громадяни, які не мають грошей для елементарного виживання. Більше того, наголошу, що ви зараз порушили всі норми елементарної моралі і Податкового кодексу, яким передбачається, що такі зміни не можуть прийматися менш ніж за півроку до початку наступного бюджетного року. Але, як я говорила кілька днів тому, і Зеленському, і вам, владі, глибоко начхати на людей, і за це ви отримаєте вдячність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного блокуючого проекту постанови № 5600-П11 Сюмар Вікторії Петрівні. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я, напевно, не буду забирати багато часу і повторювати всі ті аргументи, які сказали мої колеги. Але якщо вам так подобається танцювати на граблях, то законопроект № 5600 — це якраз танці на граблях. Якщо хтось думає, що це призведе до зростання доходів бюджету, то насправді це відбудеться не за рахунок обіцяних поборів з олігархів, які дуже добре себе почувають і заплатять насправді мізер від ренти на руду. Це відбудеться за рахунок простих селян, яких сьогодні варто було б підтримувати.

Мене особисто лякає зростання цін на хліб, на м'ясо, на курятину, про що вже заявлено відповідними виробниками, тому що до цього призводить політика, яка сьогодні проводиться діючою владою, і законопроект № 5600 цю позицію лише посилює.

Знаєте, нам як опозиції, напевно, вигідно, коли влада танцює на граблях. Але ми державники і розуміємо, що це не правильно. У вас ϵ шанс відмотати цей закон назад, і це, напевно, варто було б зробити, бо це далеко не той успіх, як вам хочеться це бачити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Автор проекту постанови № 5600-П12 народна депутатка Іонова Марія Миколаївна. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, шановні громадяни! Декілька днів тому опозиції, «Європейській солідарності» не вдалося обговорити всі норми, які мають загрозливий зміст для українського бізнесу. На жаль, ми не змогли широко обговорити кожну норму, поставити вас до відома, тому що, давайте будемо чесними, не всі народні депутати ознайомилися з тими поправками, які були подані до другого читання. Ми не змогли виконати функцію як народні депутати, «слуги народу» не дали нам цієї можливості. Цим законом ще більше розширили повноваження податкової, права податківців, тому дуже прикро, що обманюють український бізнес.

Хотілося б так само, продовжуючи виступ моєї колеги, закликати вас до здорового глузду. Вам усе одно доведеться повертатися до цього закону і виправляти, якщо ви не хочете, щоб бізнес у нашій країні повністю перейшов у тінь.

Про негативні наслідки мої колеги вже зазначали. Ви не чуєте українських підприємців, український бізнес. Колись один Президент уже так дотягнув, що зараз перебуває в Ростові. Не повторюйте його помилок, тому що без поваги до бізнесу, без поваги до українських підприємців держава стає банкрутом.

Зеленський дуже обіцяв такі привабливі картинки майбутнього, а своїми діями просто веде країну до руїни. Не повторюйте помилок тих людей, які зараз не в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається автору проекту постанови <u>№ 5600-П13</u> Южаніній Ніні Петрівні.

Спочатку виступ 2 хвилин, далі – Синютка, а потім – решта.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, передусім я ще раз звертаюся до Голови Верховної Ради з тим, що під час розгляду проекту закону № 5600 було порушено статтю 45 Регламенту Верховної Ради України, з чим пов'язані всі ці проекти постанов про скасування рішення. Якщо ви порушите інші статті Регламенту Верховної Ради і підпишете ті два попередні закони, про які я наголошувала, це вже означатиме, швидше за все, вашу кримінальну відповідальність.

Зараз повернемося до наших проектів постанов. Отже, я впевнена, що якби ми розглядали за тією процедурою, яка передбачена, і все-таки дали можливість і «Європейській солідарності», і мені особисто пояснити декілька норм, то більшість із вас не підтримала б їх.

Тепер я прошу вашої уваги для того, щоб ви зрозуміли, що ж було проголосовано. Почнемо з самого початку. Чи ви знаєте, чи повідомляють вам на засіданнях фракцій, чи пояснюють вам ті норми, за які боровся, ще раз повторю, звільнений вами із служби повністю і назавжди пан Олейніков? Це зміни до статті 78¹ Податкового кодексу. Що є на сьогодні? Якщо платник податку отримає письмовий запит від податкової і не надасть інформації або надасть неповну інформацію, на думку податкового органу, це є підставою для проведення позапланової документальної перевірки. То уявіть собі, у 2019 році проведено 33 тисячі позапланових перевірок, це у п'ять разів більше, ніж планових, а у 2020 році їх проведено 24 тисячі.

Я вам розповім і про інші норми, коли представлятиму наступні проекти постанов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору наступного проекту постанови № 5600-П14 народному депутату України Синютці Олегу Михайловичу. Будь ласка, Олегу Михайловичу.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги народні депутати! Проект закону № 5600, як і все у сьогоднішньої влади: красива назва «ресурсний законопроект» — і гнила сутність. Бо якщо мова йде про те, що нам потрібно збільшити надходження до бюджету, то найперше ці кошти треба отримати від оподаткування олігархів, від оподаткування грального бізнесу, від оподаткування природних монополій. Влада представляє цей законопроект як оподаткування олігархів і їхньої діяльності, але насправді, якщо провести обрахунки, то ми побачимо, що оподаткування руди в наступні періоди не тільки не збільшиться, а навпаки, зменшиться у зв'язку з тими трендами, які є на сьогодні на світових ринках.

Я вже не кажу навіть про те, що влада використовує цей законопроект у політичних мотивах: ті, які її критикують, отримують більші податки, а свої, домашні олігархи, які причетні до марганцевої руди, навпаки, уникають оподаткування.

Але найгірше, що цей законопроект спрямований проти наших виробників — проти дрібних підприємців, проти фермерів, тому що саме за їх рахунок влада хоче отримати додаткові надходження. Складається враження, що люди, які сьогодні займаються власною господарською діяльністю, просто зайві для цієї влади в нашій країні, бо немає ані 500 тисяч нових створених робочих місць, про які говорив Прем'єр-міністр, ані повернення заробітчан, про які говорив Президент Зеленський. Бо за фактом на сьогодні станом за 10 місяців ми отримали від наших заробітчан на 23 відсотки більше надходжень, ніж за минулий

період. Чи їм стали платити більше грошей? Ні, це означає, що наші люди такими законопроектами витісняються з країни.

Тому прошу підтримати проект постанови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці України Южаніній Ніні Петрівні. Чотири наступні проекти постанов ваші, на кожний відводиться по 2 хвилини, загалом — 8 хвилин. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я зрозуміла, що нам треба зараз провести інформаційну роботу щодо прав, які надані податковому органу, бо щодо ресурсів, щодо підвищення, щодо індексації ставок ви вже чули від усіх промовців.

Я наголошую ще раз, що у 2020 році проведено майже 24 тисячі позапланових перевірок, а це у 12 разів більше, ніж планових, і це в умовах мораторію. Тобто ви всі вважаєте, що зараз діє мораторій на перевірки суб'єктів господарювання у зв'язку з пандемією, але цього мораторію немає. Так ось, можете собі уявити, що зараз, якщо податкова матиме підстави для звернення до платника податку, ви надали їй право звертатися в будь-якому випадку, якщо вона може подумати про ймовірні порушення суб'єктом господарювання. Це означає, що тепер платники податків мають працювати весь час лише на податкову, надаючи їй до оцих пір копії документів і пояснень. Ви обмежили права платника захистити себе щодо безпідставності такого звернення з боку податкової. Саме на це звертають увагу всі — від малих до великих підприємств. Ви зробили неймовірні умови для тиску на бізнес, і це все полягатиме в тих запитах, які нібито не має права подавати податковий орган, а він це робитиме.

Скажіть, будь ласка, чи думали ви, що зараз у нас велика кількість суб'єктів господарювання, починаючи від нотаріуса, юриста, аудитора, бухгалтера, закінчуючи фінансовими компаніями, є суб'єктами первинного фінансового моніторингу? Так ось, однією з норм ви визначили, що якщо суб'єкт провів неповну перевірку або перевірив не все, що вимагається за законом, не зумів до кінця провести перевірку, то такий суб'єкт господарювання також буде включений до позапланової перевірки і податкова його перевірятиме.

До чого тут податковий орган і фінмоніторинг? До чого функції, які нав'язані суб'єкту первинного фінансового моніторингу, до його господарської діяльності? Але ви цю норму, на жаль, приймаєте.

Якщо говорити про те, що ви обмежили можливості фізичних осіб, які є директорами підприємств, і ми вже цю ситуацію дуже добре розбирали, що якраз підприємства-боржники, які очолюються фунтами або які є насправді компаніями, які надають певні незаконні послуги, то ці директори якраз будуть звільнені на наступний день після такої операції. А директори великих підприємств, суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями, які під час пандемії насправді не мають обігових засобів, які мають заборгованість, будуть

обмежені в праві виїзду. Це в основному директори наших державних підприємств із тих, які працюють, на жаль, переважна більшість з них мають велику заборгованість перед бюджетом. Змінити такого керівника не вдасться, тому що знайти людину... Хіба що бомжа, вибачте, ви зможете призначити на посаду керівника такого державного підприємства.

А тепер дуже важливий пункт, що стосується обмеження для великих платників податків права на перенесення збитків минулих років не більше 50 відсотків. Ви вчора бачили, що в прийнятому Законі «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачено збільшення надходжень від податку на прибуток у результаті цієї норми законопроекту № 5600 — 21 мільярд гривень. Ви хочете взяти 21 мільярд гривень і зі збитків великих підприємств, які точно є головними інвесторами в нашій країні, які точно працюють, тому що ще мають якусь можливість і фінансову стійкість. Так цю фінансову стійкість ви у них забираєте.

Я не знаю, чому ви не спілкуєтеся з представниками різних асоціацій. Мені здається, що не можна не звертати уваги на той крик, який ми чуємо від них, що не робіть цього. Бо саме в 2014 році, починаючи, мені здається, з 2016 року була припинена практика неврахування збитків. Це саме за наполяганням міжнародних інвесторів, які не розуміють, чому фінансовий результат не враховує збитків, що отримані під час діяльності.

Усі пояснення, які лунали в залі, не мають нічого спільного з реальною ситуацією, тим більше в цей час. Я наводила вам приклад, що уже в 2021 році великі підприємства задекларували ймовірний збиток 140-200 мільярдів гривень. Ці опитування провела Федерація роботодавців України. І ви говорите, що вони мають заплатити додатково до бюджету, не допомагаючи їм жодною програмою, жодними реальними діями як держава, у результаті чого ми втрачаємо полиці в європейських країнах, у результаті чого ми маємо на своїх полицях молочну продукцію з Польщі, тому що ми неконкурентоздатні порівняно з виробниками сусідніх країн. Замість того, щоб обговорювати зараз доцільність програм щодо підтримки підприємств, проблема з енергоносіями нікуди не поділася. Усі наші переробні підприємства, усі наші виробники купують газ за ринковою ціною. Він не є можливим для операційної діяльності, маржинальність наших підприємств була нижче 10 відсотків, а з такою ціною на газ усі вони отримують збитки.

Таке враження, що наша країна абсолютно не оцінює ситуації в економіці в глобальному розмірі, не говорячи про те, що не оцінює, як поводять себе наші сусіди. Чому ви не думаєте про те, що велика кількість наших суб'єктів господарювання перереєстровуються, переходять в інші держави? Я знаю, що деякі наші великі супермаркети вже перереєструвалися як платники податку в Польщі. Це означає, що ми не те що знижуємо конкурентну здатність наших підприємств, а взагалі не даємо можливості залишатися працювати в Україні. Ми не даємо можливості приходити новим, тому що коли ми дивилися цифри Державного бюджету на 2022 рік, то такого адекватного підходу або хоча б якогось, щоб можна було продемонструвати, що держава вирішила дбати про вас, узагалі немає.

Тому, звичайно, у будь-якому випадку ми маємо переходити до того, як детінізувати економіку, і саме про це зараз мали б дбати і законопроект № 5600, я впевнена, мав би перетворитися на нову систему, яку ви пропонуєте для того, щоб дати можливості працювати легально і цим наповнювати бюджет. Розширення бази оподаткування — це наша мета, а не збільшення податків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніно Петрівно, ви виступили щодо проектів постанов № 5600-П15, № 5600-П16, № 5600-П17, № 5600-П18.

Проект постанови № 5600- $\Pi19$. Герасимов, але його немає.

Ще три проекти постанов: № 5600-П20, № 5600-П21, № 5600-П22. Ніна Петрівна Южаніна, 6 хвилин. Після неї ще виступить Власенко Сергій Володимирович, і будемо переходити до голосування, мабуть.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступний блок, на якому я хотіла б зупинитися, – детінізація економіки. Ви самі визнали, що вам не вдалася боротьба з тіньовим сектором економіки щодо підакцизних товарів.

Я знаю, що в нашому комітеті лунає дуже багато запитань до податкової і митної служб щодо нелегального ринку продажу, наприклад, тютюнових виробів. Ви знаєте, що ви програли цю боротьбу. Навіщо ви змінюєте систему так, щоб цей ринок ще більше був у тіні? Невже незрозуміло, що слабка система адміністрування, а вірніше, те, що деякі правоохоронні органи прямо лобіюють чи кришують певні сфери, є причиною всіх проблем?

Ви говорите про свою політичну волю. Керівники ваших правоохоронних органів заявляють про свої цілі, мету, здібності тощо. То проявіть їх. Якраз є можливість. Якщо говорити про тіньовий сектор економіки щодо підакцизних товарів, то він зараз становить більше 60 відсотків. Порахуйте, скільки це додаткових надходжень. Це десятки мільярдів гривень.

Ви говорите про те, що такі елементарні речі, як заробітна плата, продовжують бути в тіні. Чому ви не порушуєте питання, щоб, наприклад, через розширення допустимих податкових знижок добиватися того, щоб самі працівники завжди вимагали у роботодавця офіційну зарплату? Це ж той інструмент, яким користуються всі цивілізовані країни. Чому для нас він не є інструментом? Чому нам це нецікаво?

Ви говорите про те, що в нас ϵ проблема з пенсійною системою. Подивившись на дефіцит Пенсійного фонду на 2022 рік, я дуже здивована, що 200 мільярдів гривень вас не злякали, що ви зараз говорите лише про другий рівень пенсійної реформи. Звісно, я це підтримую. Але ніколи цей другий рівень не запрацює, якщо в нас така велика кількість робітників у тіні. Вони нічого не платять до солідарної системи, то, звісно, не платитимуть і добровільних внесків до пенсійних фондів.

Очевидно, що саме в цьому напрямі ви мали б рухатися. Для цього треба зрозуміти і не давати преференції, як ви збираєтеся, окремим галузям, а це має стосуватися всіх громадян, які зараз у тіні і працюють нелегально.

Тому саме щодо оподаткування доходів фізичних осіб ви нічого не зробили і, на жаль, подальші дії, пов'язані з пенсійною реформою, теж будуть приречені на неуспіх, оскільки величезна кількість людей, більше 5 мільйонів, знаходяться в тіні, тобто отримують заробітну плату в нелегальний спосіб. Ми нічого для цього не зробили в цьому проекті закону.

Тож, очевидно, що мені не доводиться говорити про те, яким мав би стати новий проект про внесення змін до Податкового кодексу, це вже вам не цікаво, тому що через збільшення податків ви бачите швидкий і зручний спосіб додатково отримати гроші. Але ви добре знаєте, я не хотіла б доходити до таких порівнянь, якщо ви більше витискаєте соків з людини, яку не можете годувати, то, вибачте, така людина ніякої віддачі не дає.

Ви знаєте про проблему з 2 мільйонами фізичних осіб – підприємців. Мені здається, уже добігають до кінця дні нашої роботи в парламенті в цьому році. Невже ви думаєте, що те, рішення, яке ви прийняли, є правильним і встановлення вимог щодо обов'язкового застосування касових апаратів принесе вам якісь позитивні речі? Ну, абсолютно очевидно, що практика прийнятих вами раніше рішень доказує все з точністю до навпаки. Виключно розумний підхід може привести до того, що переважна більшість платників податків волітимуть сплачувати податки.

Тут учора було дуже багато таких запитань від людей: «Ви все правильно говорите, але як ми будемо сплачувати податки, якщо вони витрачаються з бюджету, як було написано, шахер-махер?». А це правда, тому що вчора проголосовані закони, зміст яких ніхто не розуміє. Звідки за п'ять днів взялися 48 мільярдів гривень, ніхто не зрозумів дохідної частини. Де вони в повітрі за п'ять днів були намальовані? А щодо видаткової частини, то, я впевнена, взагалі ніхто не розібрався, тому що за одним з проектів законів додали фінансування до кінця цього року всім правоохоронним органам. Ніхто не доповідав про це, і чомусь Голова парламенту сьогодні поводить себе так, що під час представлення проекту закону до другого читання не дає можливості доповідачу повідомити нам, народним депутатам про зміни, які внесені між першим і другим читаннями. Тому маємо ситуацію, коли ви голосуєте за незрозумілі норми.

Думаю, що після мого невеликого виступу ви зможете, прибувши у свої округи, поговорити з підприємцями. Я впевнена, що мажоритарники мали б зараз підтримати наші проекти постанов. Закликаю підтримати просто бізнес, не наші проекти постанов, і ще раз звернути увагу на неправильне рішення, прийняте вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Власенку Сергію Володимировичу, автору проекту постанови № 5600-П23. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Насправді, колеги, я думаю, що всі автори проектів постанов розуміють, що рішення Верховної Ради про прийняття в другому читанні та в цілому законопроекту № 5600 не буде скасовано. Ми це розуміємо, тому що, на жаль, проект закону № 5600 — ідеологічний, який відображає ідеологію діючої влади саме в проведенні тотальної фіскалізації, саме в проведенні утиску фізичних осіб — підприємців, саме у запровадженні додаткових податків на найбільш незахищених і в першу чергу на селян-одноосібників. Саме в цьому є ідеологія сьогоднішньої влади в цьому парламенті і поза його межами. Саме на це був скерований законопроект № 5600, і саме тому він не буде скасований.

Це ідеологія, це важливе засадниче питання. Це не ситуація з гральним бізнесом, за яким нам теж обіцяли десятки мільярдів гривень до бюджету, потім знизили всі податки — і все нормально працює, і цих шалених коштів у бюджеті немає. Але селян-одноосібників дотиснуть, малий бізнес дотиснуть, ФОПів дотиснуть шляхом збільшення повноважень податкової, і ці кошти, на відміну від коштів за гральний бізнес, до бюджету будуть стягнуті.

Але я ще раз хочу сказати, що з такою ідеологією, на жаль, ми нормальної квітучої країни не побудуємо. Колеги, міняйте ідеологію вашої влади, повертайтеся обличчям до людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, можемо переходити до прийняття рішень? Прошу народних депутатів зайняти свої місця, ми достатньо обговорили ці проекти постанов. Я почергово ставитиму на голосування ті проекти, які ϵ (Шум у залі).

Я ж запитав, чи ϵ необхідність обговорення. Нема ϵ . Тому що в нас ще попереду дуже важливі законопроєкти.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-П). Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021 р.)» (№ 5600-П1). Прошу голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-П2). Прошу голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-ПЗ). Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови <u>№ 5600-П4</u> з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови № 5600-П5 з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 85$.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови з аналогічною назвою — «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-П6). Прошу голосувати.

((3a)) - 86.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови № 5600-П7 з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови № 5600-П8 з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021 р.)»(№ 5600-П9).

Шановні колеги, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Шановні колеги, я продовжу засідання на 15 хвилин, тому що в нас ϵ ще декілька важливих законопроектів, які треба прийняти.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.11.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-П10). Прошу голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови № 5600-П11 з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 86$.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови № 5600-П12 з аналогічною назвою.

Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 85.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30 листопада 2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (№ 5600 від 02.06.2021)» (№ 5600-П13). Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Шановні колеги, 12 година 30 хвилин. У нас два варіанти: або перейти до оголошення запитів, або все-таки проголосувати питання щодо громадянства та всього іншого (Шум у залі).

Друзі, ви ж розумієте, для чого це робиться, тому що якщо не буде згоди, це будуть підстави для визнання того, щоб воно було... (Шум у залі).

Підійдіть, будь ласка, Ірино Володимирівно.

Шановні колеги, переходимо до оголошення запитів, оскільки немає компромісу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Добрий день, шановні колеги! Протягом пленарного тижня внесено 102 депутатські запити. З них до Президента України — дев'ять, до органів Верховної Ради — шість, до Кабінету Міністрів України — 49, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування — 35, до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території

України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності — три. З минулого пленарного тижня неоголошеними залишилися дев'ять депутатських запитів до Президента України. Усього для оголошення внесено 111 депутатських запитів.

Шановні колеги, я прошу всіх підготуватися до розгляду депутатських запитів до Президента України. Хотіла б також наголосити, щоб у нас не було такої ситуації, як говорять класики, розказує і показує, я оголошуватиму запити і прошу, щоб ніхто нічим не реагував: ані пальцями, ані чимось іншим. Пам'ятайте, що ви представляєте інституцію України.

Отже, ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Ірини Геращенко до Президента України щодо втручання Президента України Володимира Зеленського у виборчі процеси в Україні та необхідності неухильного дотримання Конституції України і законів України Володимиром Олександровичем Зеленським під час виконання ним своїх обов'язків. Прошу голосувати.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту групи народних депутатів (Королевська, Солод та інші) до Президента України щодо виконання рішень Конституційного Суду України, якими поновлено порушені права громадян у сфері соціального захисту населення. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 80.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Вячеслава Рубльова до Президента України щодо недопущення закриття стаціонарних поштових відділень «Укрпошти» у Волинській області. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 242.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Романа Костенка до Президента України щодо надання державної охорони екс-співробітникам Головного управління розвідки Міністерства оборони України, які проводили розвідувальні заходи щодо документування участі російських військових і найманців у війні проти України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 236.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 239.

Рішення прийнято (Оплески).

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту групи народних депутатів (Качура, Кучеренко, Гривко) до Президента України щодо зниження ціни на газ для населення. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 201.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 197.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Олександра Качури до Президента України щодо ініціювання створення робочої групи з удосконалення Регламенту Верховної Ради України для унеможливлення витрачання коштів власників податків та робочого часу парламенту на беззмістовний політичний хайп через оголошення депутатських запитів, поданих окремими народними депутатами України. Прошу голосувати.

(3a) - 94.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту групи народних депутатів (Геращенко, Іонова, Костенко) до Президента України щодо надання державної охорони екс-співробітникам Головного управління розвідки Міністерства оборони України, які брали безпосередню участь у спецоперації із затримання найманців приватної військової компанії «Вагнер». Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 110.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту групи народних депутатів (Савчук, Бакунець та інші, усього 19 народних депутатів) до Президента України щодо необхідності розміщення адміністративних офісів *Meta Platforms* (*Facebook, Instagram, WhatsApp*) та *Google* (*YouTube*) на території України з метою захисту національної безпеки України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 226.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 223.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, увага! Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Комітету Верховної Ради України

з питань правоохоронної діяльності (це вперше надійшов запит від комітету Верховної Ради України) до Президента України щодо надання інформації про правовий статус Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію» щодо відрядження поліцейських до органів державної влади, підприємств, установ, організацій, закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання та присвоєння спеціальних звань відрядженим (прикомандированим) поліцейським». Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет Верховної Ради України.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Марії Іонової та Ростислава Павленка до Президента України про надання інформації щодо особливостей правового статусу позаштатних працівників (радників) патронатної служби Президента України та керівників Офісу Президента України. Будь ласка, голосуємо.

((3a)) - 108.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Тетяни Скрипки до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (посмертно) загиблому командиру 128 окремої гірсько-штурмової бригади Євгену Коростельову. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 288.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 293.

Рішення прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Олексія Гончаренка до Президента України щодо надання згоди прийняти в дар від народного депутата України Гончаренка О.О. синтезатор для підтримки сценічних навичок та підготовки другого випуску широко відомого глядачам шоу «Брати Цицько — гра без штанів» через падіння довіри громадян України (Шум у залі).

Шановні колеги, може, давайте думати все-таки про інституції, коли йдеться про такі запити (Оплески).

Моя справа — його зачитати, ваша справа — його голосувати. Будь ласка, голосуємо.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 8$.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Соломії Бобровської до Президента України щодо надання Офісом Президента України документів, необхідних для надання Демченку Р.М. статусу учасника бойових дій. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 174.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 201.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Юрія Камельчука до Президента України щодо включення до програми Президента України «Велике будівництво» недобудованої будівлі Давидівської гімназії Сторожинецької міської ради Чернівецького району Чернівецької області з метою забезпечення належних умов навчання учнів, які сьогодні навчаються у пристосованих аварійних приміщеннях. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 206.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 224.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Артема Дмитрука до Президента України щодо забезпечення приміщенням комунальної установи «Обласний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді», яке буде відповідати санітарно-епідемічним умовам. Голосуємо, шановні колеги.

(3a) - 204.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 215.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту групи народних депутатів (Кицак, Кузьміних та інші, усього 17 народних депутатів) до Президента України щодо Бердичівського ліцею-інтернату спортивного профілю. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 261.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Гео Лероса до Президента України щодо забезпечення Володимира Зеленського памперсами на випадок нової акції протесту.

Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 10.

Рішення не прийнято.

Ставиться на відкрите поіменне голосування пропозиція про підтримку запиту Гео Лероса до Президента України щодо заслуженого переселення Володимира Зеленського до екс-резиденції Януковича «Межигір'я», до більш гідних умов проживання могутнього лідера, у тому числі до золотого унітазу.

Шановні колеги, чесно кажучи, я не маю права не читати. Якщо хочете, можуть мої колеги по президії це прочитати (Оплески). Будь ласка, голосуємо.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 2$.

Рішення не прийнято.

Це всі депутатські запити до Президента України.

Наступні запитати народних депутатів до органів державної влади та інституцій.

Юлії Клименко — до Прем'єр-міністра України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій).

Ірини Геращенко — до Голови Верховної Ради України щодо надання офіційної позиції стосовно керівництва депутатської фракції політичної партії «Голос» у Верховній Раді України дев'ятого скликання та усунення порушень норм Регламенту Верховної Ради України.

Ірини Геращенко – до Голови Верховної Ради України щодо доручення голові Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянути випадки порушення вимог депутатської етики і загальновизнаних вимог моралі головою депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Давидом Арахамією та народними депутатами України членами депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Камельчуком Юрієм Олександровичем та Ковальчуком Олександром Володимировичем.

Групи народних депутатів (Геращенко, Фріз, Іонова) — до Прем'єр-міністра України, Керівника Офісу Президента України щодо надання інформації про стан реалізації проектів, представлених на щотижневих форумах «Всеукраїнський форум «Україна 30» у 2021 році.

Групи народних депутатів (Геращенко, Фріз, Іонова) – до Прем'єр-міністра України, Керівника Офісу Президента України щодо надання інформації про стан реалізації проектів у межах програми «Велике будівництво».

Групи народних депутатів (Геращенко, Фріз, Іонова) — до міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки директора Державного підприємства обслуговування повітряного руху України щодо надання інформації про стан реалізації окремих інфраструктурних проектів в Одеській області.

Групи народних депутатів (Геращенко, Фріз та інші) — до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо надання правової оцінки дискримінаційним висловлюванням Президента України Володимира Зеленського на прес-марафоні «30 запитань Президенту України» 26 листопада 2021 року та голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Давида Арахамії 27 вересня 2021 року в ефірі програми «Час Голованова» на телеканалі «Україна 24».

Яни Зінкевич – до міністра оборони України, Начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України щодо перерахунку заробітної плати військовим медикам.

Ігоря Кривошеєва — до міністра внутрішніх справ України щодо пошкодження стратегічного нафтопроводу «Самара — Західний напрямок», що спричинило небезпечну екологічну ситуацію на території Закарпатської області.

Олександра Бакумова — до тимчасово виконуючого обов'язки голови Харківської обласної державної адміністрації, голови Харківської обласної ради щодо фінансового та матеріального забезпечення комунального закладу «Харківський музичний фаховий коледж імені Б.М. Лятошинського» Харківської обласної ради.

Сергія Стернійчука – до міністра інфраструктури України щодо недопущення зміни місця розташування пункту видачі дозволів.

Максима Дирдіна — до Прем'єр-міністра України щодо призначення Барабаша М.О. на посаду заступника голови Державної інспекції архітектури та містобудування України.

Андрія Бобляха — до міністра охорони здоров'я України, голови Національної служби здоров'я України, керівника Полтавської обласної прокуратури, голови Полтавської обласної ради, голови Полтавської обласної державної адміністрації щодо припинення діяльності відділення паліативної допомоги комунального підприємства «Обласний центр профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІД» Полтавської обласної ради.

Групи народних депутатів (Забродський, Герасимов та інші, усього 23 народні депутати) — до голови Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій представників органів державної влади та інших осіб щодо надання відповіді про окремі питання діяльності Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій представників органів державної влади та інших осіб, що могли сприяти порушенню державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України і становити загрозу національній безпеці України.

Максима Березіна – до міністра внутрішніх справ України щодо необхідності створення Авіаційної академії Міністерства внутрішніх справ України.

Максима Березіна — до міністра охорони здоров'я України щодо створення на базі комунального некомерційного підприємства «Гадяцька міська центральна лікарня» Гадяцької міської ради кластерної лікарні госпітальної мережі для надання медичної допомоги населенню міста Гадяча Миргородського району та суміжних районів Полтавської області.

Максима Березіна до голови Полтавської обласної державної адміністрації щодо збереження та подальшого функціонування регіонального ландшафтного парку «Гадяцький» у місті Гадячі Миргородського району Полтавської області.

Олександра Дануци – до Прем'єр-міністра України щодо надання пропозицій про встановлення на законодавчому рівні обов'язковості заміни на автотранспорті літньої шини на зимову у відповідну пору року.

Юрія Павленка – до Прем'єр-міністра України, міністра юстиції України щодо кількості дітей, народження яких зареєстровано відповідно до вимог статті 126 Сімейного кодексу України.

Групи народних депутатів (Юрчишин, Юраш та інші, усього дев'ять народних депутатів) — до міністра культури та інформаційної політики України щодо передачі Костелу святого Миколая у власність римо-католицькій громаді у постійне користування.

Соломії Бобровської – до Голови Служби безпеки України щодо подання Службою Безпеки України документів, необхідних для надання Демченку Р.М. статусу учасника бойових дій.

Михайла Бондаря – до голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування щодо доопрацювання законопроекту № 5655.

Михайла Бондаря – до голови Львівської обласної державної адміністрації щодо ремонту фасаду Народного дому в селі Купче.

Олександра Гереги – до міністра охорони здоров'я України щодо виплати медичним працівникам до 300 відсотків заробітної плати (посадового окладу з підвищеннями) з урахуванням передбачених законодавством обов'язкових доплат, надбавок.

Дмитра Шенцева – до Прем'єр-міністра України щодо приєднання газорозподільних мереж Вовчанського району Харківської області до Єдиної газотранспортної системи України та недопущення надзвичайної ситуації з постачання природного газу.

Юрія Камельчука — до Прем'єр-міністра України щодо включення до програми Президента України «Велике будівництво» недобудованої будівлі Давидівської гімназії Сторожинецької міської ради Чернівецького району Чернівецької області з метою забезпечення належних умов навчання учнів, які сьогодні навчаються у пристосованих аварійних приміщеннях.

Ірини Констанкевич — до голови Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків та причин порушення прав дитини під час здійснення децентралізації повноважень з питань охорони дитинства, реформування системи закладів інституційного догляду та виховання, реалізації права дитини на сімейне виховання та усиновлення, розвитку (модернізації) соціальних послуг щодо отримання коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України щодо збільшення квоти дозволів для перевезення вантажів у міжнародному сполученні.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України щодо отримання коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами.

Сергія Льовочкіна — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності державної підтримки промислового сектору та активізації інвестиційної діяльності.

Олександра Гайду – до міністра освіти і науки України щодо окремих питань оголошення конкурсів на заміщення посад керівників закладів вищої освіти.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) – до Офісу Генерального прокурора щодо перевірки фактів неналежного проведення досудового розслідування.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) — до Кабінету Міністрів України, Київської міської державної адміністрації щодо необхідності будівництва об'єктів транспортної інфраструктури.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) — до приватного акціонерного товариства «Акціонерна компанія «Київводоканал» щодо вжиття заходів для ліквідації аварійної ситуації.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності скасування Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг» (№ 315) від 22 листопада 2018 року.

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо критичної ситуації з приводу наявної заборгованості вуглевидобувних підприємств Волинської області за використану електроенергію через ДП «Регіональні електричні мережі».

Ігоря Гузя — до міністра охорони здоров'я України щодо необхідності перегляду державної програми із забезпечення кульшовими суглобами громадян на предмет її ефективності.

Олександра Качури – до голови Державної міграційної служби України, Голови Служби безпеки України, голови Державної прикордонної служби України щодо проведення перевірки наявності у народних депутатів України Арахамії Давида Георгійовича та Рудик Кіри Олександрівни громадянства (підданства) іншої держави.

Олександра Качури – до віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій щодо розробки порядку отримання грошової допомоги в розмірі 1000 гривень вакцинованим громадянам, які проживають на тимчасово окупованих територіях України.

Павла Мельника – до міністра інфраструктури України, голови Державного агентства автомобільних доріг України, начальника Служби автомобільних

доріг у Запорізькій області, голови Національної поліції України щодо інформування про заходи зі збереження відремонтованих автомобільних доріг Запорізької області.

Олександра Куницького – до міністра внутрішніх справ України щодо необхідності належного реагування на обмеження права громадян на отримання адміністративних послуг в органі державної влади.

Іванни Климпуш-Цинцадзе — до міністра внутрішніх справ України, виконуючого обов'язки Директора Державного бюро розслідувань щодо можливого неналежного розслідування питання незаконного переслідування адвоката О. Бегларян.

Іванни Климпуш-Цинцадзе — до Голови Верховної Ради України, голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України, голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо подальшої роботи телеканалу «Рада».

Дмитра Лубінця — до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора щодо нанесення тяжких тілесних ушкоджень під час засідання чотирнадцятої чергової сесії Селидівської міської ради VIII скликання депутату від партії «За майбутнє» Артуру Сукову та депутатці від партії «Слуга народу» Мухаметвелієвій Тетяні.

Артема Дмитрука – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення приміщенням комунальної установи «Обласний центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді», яке відповідатиме санітарно-епідемічним умовам.

Артема Дмитрука – до Прем'єр-міністра України щодо сприяння у розв'язанні проблеми із коригуванням рахунків на оплату послуг постачання природного газу.

Максима Заремського — до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, голови Чернівецької обласної державної адміністрації щодо включення проектів після завершення будівництва Давидівської гімназії та добудови харчоблоку в Старожадівському ліцеї до переліку тих, що можуть бути реалізовані у 2022 році в рамках програми Президента України «Велике будівництво».

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України, голови Чернівецької обласної державної адміністрації щодо виділення коштів державного бюджету на будівництво пішохідного переходу через річку Сірет у селищі міського типу Берегомет Вижницького району Чернівецької області.

Шановні колеги, це все, що ми встигли оголосити, але в нас залишилося не так багато депутатських запитів. Я думаю, що на наступному пленарному тижні ми зможемо їх дооголосити, щоб вони потім були належно виконані.

Зараз ми переходимо до останнього питання на сьогодні – до виступів народних депутатів з різних питань.

Шановні колеги, будь ласка, записуйтеся на виступи.

Слово надається Владлену Неклюдову, політична партія «Слуга народу». З трибуни, будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, дорогі українці! Позавчора депутат з фракції «Європейська солідарність» Олексій Гончаренко запропонував мені заспівати пісню французькою мовою. Досить несподівана пропозиція, оскільки самі вони співають ті пісні, які мало коли збігаються з інтересами українського народу. І я подумав, про що ж пісню заспівати? Можливо, заспівати пісню про шоколад, про діяльність корпорації «Рошен» на території країни-агресора в той час, коли йде війна, коли гроші, які корпорація «Рошен» сплачує в якості податків, йдуть до бюджету держави-агресора?

Можливо, заспівати пісню про ще одну корпорацію – «Газпром», яка дивним чином має прямий стосунок до діяльності цього депутата, оскільки він свідчив, що 700 тисяч доларів отримав від «Газпрому» і задекларував їх?

Можливо, заспівати пісню про такого собі популярного героя із фільму «Труффальдіно із Бергамо»? Це слуга двох хазяїв, який не знав, кому служити і служив двом хазяям, щоб отримувати зарплату і в одного, і в другого. Чомусь його діяльність, його постійне підбурювання нагадують мені служіння двом хазяям. Спочатку він кричав і підтримував Партію регіонів і її напрям у дружніх стосунках з Росією, зараз кричить, що він уже іншого формату.

Я вважаю, що ті підбурювання, які лунають з його боку, жодним чином не відповідають тим гаслам, що необхідні, які можуть реально надихнути та підтримувати. Вони спрямовані на розпалювання ворожнечі в суспільстві, і тому, думаю, увесь цей бруд, що ллється, не може знайти жодного підтвердження у людей, він розколює суспільство.

Хочу сказати, Олексій...

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Мазурашу, бо вони помінялися з Мельником місцями. Будь ласка, Георгію Георгійовичу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. Для початку я звернуся до Прем'єра і до міністра охорони здоров'я. Я як двічі щеплений закликаю, звісно, всіх співгромадян вакцинуватися, тому що медики нас запевняють, що це нам допоможе

в разі захворювання на COVID-19 легше пройти через це випробування. Але я звернувся й отримав відписку від міністра охорони здоров'я. Будь ласка, треба щоб наші дії мали все-таки певну логіку, не певну, а абсолютну логіку. Тому що якщо вакцинування не дає нам змоги уберегтися від хвороби і від передачі цієї ковідної зарази, то немає сенсу обмежувати громадян і не допускати до роботи або не допускати до отримання певних базових послуг (транспортних тощо) через відсутність сертифікату про вакцинацію, тому має бути все логічно. Це перше.

Друге. Цього тижня в нас знову мало місце дуже багато маніпуляцій з цієї трибуни. Цим грішать, як правило, представники однієї фракції з маніпулятивною назвою. Маніпуляції, брехня і навіть некоректність з їхніх вуст звучать з цієї трибуни. Ні, у тій фракції є й нормальні люди, з якими приємно спілкуватися і співпрацювати в законодавчому полі. Але є декілька, вибачте за некоректність, політичних шавок на чолі з «сивочолим х...етьманом», який стільки поганого приніс нашій країні, які замість того, щоб займатися законотворчістю, для чого їх обрали, на жаль, обмануті вкотре ними виборці, але всі мають право на свій вибір, просто виходять і постійно тут маніпулюють, брешуть з цієї трибуни. І це дуже погано.

Зараз їх немає в залі. Вони того разу маніпулювали, що нібито немає «слуг народу» в залі, ось їх немає в залі. Але звертаюся, нехай вони передадуть «сивочолому х...етьману», що ми і громадяни пам'ятаємо, що це він створював Партію регіонів, яка тепер заборонена в Україні. Це він там діяв з іншими діячами СДПУ(о) і таке інше. Це він розвалив Помаранчеву революцію 2004-2005 років. Це він з бульдозера обманув народ і дорвався до президентської посади і далі діє, як і раніше, на розкол і на розвал нашої країни.

Але ми цього йому не дамо зробити. Ми, команда Президента, приведемо країну до миру...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Павлу Фролову, «Слуга народу». Будь ласка, Павле Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні українці! Я хочу привернути вашу увагу до того, як сьогодні парламентський день був фактично викинутий у смітник, тому що ми розглядали 24 проекти постанов про скасування рішення, прийнятого Верховною Радою. Такої практики, щоб реєструвати проекти постанов про скасування рішень, прийнятих Верховною Радою, немає в жодному цивілізованому парламенті світу.

На відміну від цього, ми сьогодні прослухали 24 сесії олігархічного телебачення, яке перемістилося з ток-шоу на вечірніх каналах, які належать олігархам, у зал засідань Верховної Ради. Ми більше години слухали про те, як

депутати фракції «Європейська солідарність» один перед одним змагалися за те, хто краще розкритикує закон, який додає до бюджету 20-25 мільярдів гривень, який збільшує рентну плату за користування надрами, які належать українському народу. Ці гроші від користування надрами для видобування корисних копалин підуть на освіту українських дітей.

Тому, шановні народні депутати, я закликаю всіх до того, щоб парламент перестав займатися обструкцією. Ну, давайте працювати, давайте ефективно використовувати парламентський час. Сьогодні ми не прийняли проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина про визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу» через цей поправочний і постановочний спам. Ми не встигли проголосувати за важливий проект закону про спрощення набуття громадянства України іноземцями, які зі зброєю захищають український народ, щоб депутати були тут, у Києві, у спокої.

Тому я закликаю обов'язково змінити Регламент і прибрати ці речі, яких немає в жодному цивілізованому парламенті світу. Будь ласка, шановна опозиціє, давайте захищати ваші права — право на конструктивну роботу, право на дискусію, але не просто ви заблокували сьогодні на понад годину трибуну цими безглуздими проектами постанов про скасування рішення Верховної Ради. Для цього є конституційні заходи: звернення до Конституційного Суду, вето Президента, законопроект про скасування прийнятого рішення. Будь ласка, використовуйте конституційні інструменти і не знищуйте права українців на те, щоб депутати, яких вони обрали, працювали. Просто дайте працювати нам, будь ласка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна, 1 хвилина, слово для репліки.

ЮЖАНІНА Н.П. На жаль, народний депутат, мабуть, зовсім не слухав представлених проектів постанов про скасування рішення. На жаль, народний депутат, який бере якусь участь у законотворчій роботі, абсолютно не знає головного закону, за яким працює Верховна Рада, — це Регламент Верховної Ради, затверджений законом, і тому робить такі заяви.

Усі українці пересвідчилися, що абсолютно порушивши процедуру прийняття проекту закону № 5600, ви спричинили таку кількість проектів постанов, адже не дали нікому з опозиційних сил представити поправки для голосування на підтвердження, щоб пояснити їх зміст. Звісно, якби розглядали за процедурою, то в депутатів було б більше можливостей прийняти рішення і, можливо, не підтримати частину поправок або не підтримати законопроект у цілому. Тому ми скористалися своїм правом. І я прошу всіх українців зробити висновки, дати оцінку…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Овчинниковій Юлії Юріївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, я хотіла б сьогодні виступити на тему захисту прав внутрішньо переміщених осіб, зокрема переміщених закладів вищої освіти.

Хотіла б розпочати з особистої історії, тому що я звертаюся і як внутрішньо переміщена особа, і як людина, яка працювала і продовжує працювати викладачем, доцентом у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса. Це перший переміщений заклад вищої освіти.

Я не просто порушую це питання, тому що втомилася листуватися з Міністерством освіти і науки. Ми повинні порушити питання стратегії збереження. Я не кажу зараз про розвиток, а про збереження закладів вищої освіти. Тому що в 2014 році, коли розпочалася війна, співробітники Донецького національного університету на собі вивозили прапори нашої країни, прапори університету для того, щоб дати можливість нашим студентам, громадянам України навчатися в безпечному середовищі і продовжувати освоювати нові обрії науки та освіти.

Ми маємо більше 17 переміщених закладів освіти, але на тому тижні був реорганізований уже другий заклад вищої освіти — Луганський національний аграрний університет, який у цьому році відзначив сторіччя свого існування. Це був єдиний аграрний заклад освіти в Донецькій і Луганській областях.

Я мала комунікації з різними міжнародними організаціями, які вкладали в розвиток переміщених закладів вищої освіти великі кошти для того, щоб налагодити інфраструктуру, щоб надати можливість стартувати на новому місці, розпочати свою діяльність з нуля. Але питання залишається все тим же, що студенти через пандемію зараз навчаються на дистанційній формі, вони також фактично не можуть захистити свої права.

Інші питання — соціальні. Чи збережуть своє місце роботи всі співробітники, які реорганізувалися і перейшли до іншого закладу вищої освіти? Питання залишається відкритим.

Я мала комунікацію з першим заступником міністра, який пообіцяв, що ми обов'язково зберемося. Я хотіла б знову з трибуни звернутися, щоб таке засідання відбулося якомога швидше.

Окрім того, що ми більше ніж три звернення направили до Міністерства освіти і науки, ми звернулися до віце-прем'єра та до міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. Я щиро вірю в те, що Ірина Андріївна об'єднає нас у цьому питанні.

Шановні колеги депутати, давайте об'єднуватися і вирішувати, тому що це ті заклади освіти, які навчають, які починали з того, що писали на аркуші латинь студентам, сиділи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Волинцю Михайлу Яковичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Шановні українці! Ми спостерігаємо, як з 1 грудня зима входить у свої права. Бачимо, що зараз коїться на вулиці, яка зимова буря насувається. Але чи впевнені українці в тому, що ми пройдемо осінньо-зимово-весняний період спокійно? Чи не буде віялових відключень? Чи будемо ми в теплі? Чи в тому випадку, якщо будуть віялові відключення, не мерзнутимуть українці і чи не будуть у зв'язку з цим хворіти? І що можна зробити, чи робиться щось для того, щоб уникнути катаклізмів у цей період?

Давайте розберемося по порядку. На сьогодні на складах теплових електростанцій мала б бути 921 тисяча тонн гарантованих, тобто недоторканних, запасів, нижче яких не можна спускатися. Але насправді ϵ 409 тисяч — у 2,5 разу менше, ніж передбачено недоторканними запасами. Розпочався активний відбір дорогого імпортного природного газу, та й власного видобутку. Станом на 1 листопада 2021 року обсяги запасів газу у сховищах зменшилися на 1,5 мільярда кубічних метрів. Ми бачимо, що ситуація розвивається вкрай негативно.

Ми намагалися виправити цю ситуацію і ще півтора місяця тому як члени енергетичного комітету ініціювали провести підготовку та заслухати на засіданні комітету представників центральних органів влади, усіх гравців, які працюють на енергетичному ринку України. Але голова енергетичного комітету Андрій Герус, (саме той Андрій Герус, який і завів російську електроенергію на ринок України ще в 2019 році, який привів до зупинки українських шахт, а потім подальшого їхнього банкрутства, який банкрутив своїми діями теплові генерації в Україні) блокував проведення засідання комітету з таким порядком денним. Врешті-решт засідання відбулося три тижні тому, але він же його й зірвав.

На цьому тижні декілька днів тому нарешті відбулося засідання, але Андрій Герус перетворив його на «круглий стіл», де поважні представники енергетичного ринку просто поговорили і ніяких пропозицій не було напрацьовано. Крім того, усі законопроєкти, які я розробив з групою народних депутатів з різних фракцій, ним заблоковані і заблоковані моновладою.

Наступне. На сьогодні заборгованість із виплати заробітної плати в шахтарських колективах державних шахт становить 2 мільярди 270 мільйонів гривень. На кінець року заборгованість із виплати зарплати становитиме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Брагару Євгену Вадимовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БРАГАР Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю вас! Нещодавно українці отримали змогу завдяки нашій команді сплачувати штрафи та виконавчі провадження

завдяки додатку «Дія». На жаль, цей процес не став безпроблемним. Далеко не завжди штрафи, які надходять українським громадянам, відображаються в цьому додатку. Це не є провиною Мінцифри, а є, імовірніше, провиною Мін'юсту. Крім того, у випадку невідображення цих штрафів на людей складається виконавче провадження, блокуються їх картки, блокується майно, накладається арешт. У кращому випадку складаються ці провадження державними виконавцями, у гіршому випадку — приватними, які, крім того, хочуть отримати ще свій гешефт у вигляді офіційних платежів. Дана ситуація, на мою думку, абсолютно несправедлива, її треба виправити.

Крім того, існує така проблема, що навіть у випадку сплати штрафів за порушення правил дорожнього руху виконавчі провадження все одно відкриваються, іноді їх досить проблемо закрити, зважаючи на те, що відбувається певна правова колізія.

Крім того, існує проблема з фіктивними боргами, але це, скоріше, проблема «чорних» нотаріусів, які так само через приватних виконавців блокують картки громадян України.

Тож я хочу, щоб цей мій виступ сприйняли як звернення до Міністерства юстиції, а саме до міністра Дениса Малюськи, для того щоб навели лад у всіх базах, щоб усі штрафи підтягувалися, щоб усі громадяни вчасно отримали сповіщення, і та цифровізація, на яку ми взяли курс, отримала своє успішне завершення і мала позитивний результат.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Арешонкову Володимиру Юрійовичу, депутатська група «Довіра».

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово, шановні українці! Ще раз хочу у не зовсім заповненому сесійному залі привернути увагу з цієї трибуни до надзвичайно важливої теми, яка пов'язана з розвитком системи освіти і науки України.

Безперечно, як позитив треба визнати те, що Президент Володимир Зеленський у своєму посланні акцентував увагу на важливості та пріоритетності цієї тематики. Це, на мою думку, пряме завдання всім, починаючи з Кабінету Міністрів, представникам влади на місцях вжити всіх необхідних заходів для того, щоб покращити умови для функціонування навчальних закладів усіх типів, щоб створити необхідні умови для тих, хто працює в цих навчальних закладах, хто вчить наших дітей, виховує їх, хто працює з молоддю.

Якщо говорити про загальнотеоретичний напрям, то мені здається, що все ж потрібно повернутися до питання прийняття загальнонаціональної стратегії розвитку системи освіти і науки України до 2030 року як програмного,

глибокого документа, який увібрав би в себе всі складові цієї галузі. Це, на мою думку, забезпечить її більш якісне і повноцінне фінансування.

Якщо говорити про практичні завдання, то створення нового університету, який називають Президентським, я особисто розглядаю як надзвичайно важливе питання створення вищих начальних закладів нового типу — наукових технологічних сучасних центрів, які можуть зібрати на навчання найбільш талановитих і здібних наших дітей, які спроможні забезпечити прорив у сучасних технологіях і бути конкурентоздатними на світових ринках.

Нарешті про практичне завдання, яке поставив Президент України. Це підвищення в наступному році заробітної плати для вчителів, для педагогів на рівень не нижчий, ніж медичним працівникам, мова йде про 20 тисяч гривень і більше. Мені здається, це завдання номер один.

Шановні колеги депутати, я звертаюся до вас, ми маємо все зробити для того, щоб у наступному році, підкоригувавши бюджет року, забезпечити вже з 1 вересня 2022 року введення такої системи оплати праці. Це буде наша спільна відповідь усім педагогам, учителям, майстрам виробничого навчання, викладачам на їх роботу.

Дякую за увагу і прошу підтримати ці важливі завдання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Мельнику Павлу Вікторовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

МЕЛЬНИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 81, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 81, фракція «Слуга народу». Шановний головуючий, шановні колеги, дорогі українці! Хотів би привернути вашу увагу до ситуації щодо поточного ремонту доріг у Запорізькій області. Цього року Запорізька область стала лідером за темпами і обсягами ремонту доріг за програмою «Велике будівництво».

Питання ремонту доріг у регіоні я взяв під особистий контроль ще з початку моєї каденції. За цей час спрямував десятки депутатських запитів та провів велику кількість зустрічей з високопосадовцями. Усі ці дії дали вагомі результати. За два роки дороги у Запорізькій області стали комфортнішими та безпечнішими. Завдяки заходам депутатського реагування вдалося отримати позитивні результати. Вже активно йде ремонт доріг Токмак — Пологи та Токмак — Оріхів. Ці траси десятками років були поза увагою і без якісного ремонту, а стан дорожнього покриття спричиняв небезпеку скоєння ДТП.

Новина, яку чекали багато років, — вже зроблена дорога від Якимівки до курортної Кирилівки. Ремонт проводився більш ніж на 40 кілометрах автошляху, і вже чудова дорога дозволяє нашим відпочивальникам влітку комфортно дістатися до курортної Кирилівки. Зараз також іде ремонт курортного напрямку траси М-14 від Приморська до Приазовського і до Мелітополя. Ця дорога також є пріоритетною.

У Запорізькій області активними темпами відновлюються мости на державних дорогах. Так, на трасі національного значення H-30 Василівка — Токмак — Бердянськ ремонтується аварійний міст через річку Кільтиччя. А для продовження ремонтів і для внесення планів на 2022 рік мною вже подано депутатські запити щодо необхідності ремонту дороги Веселе — Мелітополь. Веселівська громада увійшла до складу Мелітопольского району, там знаходиться переважна більшість державних установ, тому дорога з Веселого до Мелітополя дуже важлива.

Не можна оминути увагою і необхідність оновлення дорожнього покриття на трасі з Панфілівки до Приморська. На прилеглих до цієї дороги територіях розташовані великі села, а саме: Панфілівка, Мануйлівка, Петрівка та Новоолексіївка. Для мешканців дорога з Панфілівки до Приморська дуже важлива. Серйозним завданням є також збереження вже існуючих доріг.

Мною також подано депутатські запити щодо ремонту доріг з Токмака до Молочанська, з Молочанська до Мелітополя, а також дороги з Токмака до Чернігівки. А для збереження доріг мною вже подано відповідні депутатські запити до Національної поліції, Національного агентства автомобільних доріг України, тому що треба будувати, але потрібно також і зберегти ті якісні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Михайлюк Галині Олегівні, фракція політичної партії «Слуга народу». Це завершальний на сьогодні виступ.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Микиші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Виборчий округ № 181, «Розумна політика», Харківщина. Я хотів би порушити питання щодо реформи вищої освіти в Україні. Я звертаюсь до Міністерства освіти і науки України з єдиним питанням: чому Харків та Харківська область є експериментальним майданчиком з реформи саме вищої освіти?

Я неодноразово зі своїми колегами по міжфракційному депутатському об'єднанню «Слобожанщина» звертався до всіх владних органів, найперше чергу до МОН, щодо абсолютно безглуздого, незрозумілого об'єднання чотирьох вищих закладів освіти аграрного спрямування. Створили Харківський

державний біотехнологічний університет, до якого увійшли два національних. Це абсурд. Як таке може бути?

Далі. Не вщухли емоції всіх стейкхолдерів, всіх учасників цих протестів, як знову нові протести. Харківський національний університет архітектури та будівництва приєднують до Харківського національного університету міського господарства. Постійні пікети, постійні мітинги, супротив усіх учасників, насамперед тих, які мають відношення до Харківського національного університету архітектури та будівництва. І що? Ми бачимо, що Кабмін приймає рішення та об'єднує ці університети.

Далі, узагалі відсутня логіка. Міжфракційне об'єднання «Слобожанщина» зверталося до МОН, до Кабміну, і до Прем'єр-міністра з пропозиціями продовжити надавати пакет навчальних послуг медичного спрямування для Харківської медичної академії післядипломної освіти. Їм відмовили. І найцікавіше, що через пару місяців цей пакет навчальних послуг медичного спрямування отримує Харківський національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Ще раз повторюю, навчальний пакет медичного спрямування отримує політехнічний інститут. Це абсурд, це нонсенс. Як таке може бути? Харківщина є однією з провідних у галузі науки, 38 вищих навчальних закладів, це столиця науки.

Я ще раз звертаюся до МОН і закликаю: будь ласка, не робіть з Харкова і Харківщини експериментального майданчика в реформі вищої освіти. Давайте до цього підходити зважено, продумано та послідовно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, виступи з різних питань завершено. Нагадую, що наступного тижня народні депутати працюють у комітетах, комісіях, фракціях та групах.

Чергове пленарне засідання відбудеться у вівторок 14 грудня о 10 годині. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.